

POLONIA

BERLIN

www.poloniaberlin.de

Pierogarnia Session Quiz

Mniej niż zero

After Blues & Agnieszka Twardowska

LPG Najtaniej w Berlinie!

Residenzstr. 62 13409 Belin

Godziny otwarcia:

pon.-pt.
8⁰⁰-21⁰⁰

sobota:
8⁰⁰-18⁰⁰

niedziela:
12⁰⁰-22⁰⁰

Ciekawostki

► Republika Federalna Niemiec składa się z następujących krajów związkowych (landów):
Nazwa niemiecka Nazwa polska Powierzchnia (km2) Liczba ludności

- 1 Baden-Württemberg Badenia-Wirtembergia 35.751,65 10.717.000
- 2 Bayern Bawaria 70.549,19 12.444.000
- 3 Berlin Berlin 891,75 3.388.000
- 4 Brandenburg Brandemburgia 29.477,16 2.568.000
- 5 Bremen Brema 404,23 663.000
- 6 Hamburg Hamburg 755,16 1.735.000
- 7 Hessen Hesja 21.114,72 6.098.000
- 8 Mecklenburg-Vorpommern Meklemburgia-Pomorze Przednie 23.174,17 1.720.000
- 9 Niedersachsen Dolna Saksonia 47.618,24 8.001.000
- 10 Nordrhein-Westfalen Nadrenia Północna-Westfalia 34.042,52 18.075.000
- 11 Rheinland-Pfalz Nadrenia-Palatynat 19.847,39 4.061.000
- 12 Saarland Saara 2.568,65 1.056.000
- 13 Sachsen Saksonia 18.414,82 4.296.000
- 14 Sachsen-Anhalt Saksonia-Anhalt 20.445,26 2.494.000
- 15 Schleswig-Holstein Szlezwik-Holsztyn 15.763,18 2.829.000
- 16 Thüringen Turyngia 16.1

► Popularne niemieckie powiedzenia i przysłowia
Aller Anfang ist schwer - Początki zawsze są trudne.
Wie die Arbeit, so der Lohn - Jaka praca, taka płaca.
Ohne Fleiß kein Preis - Bez pracy nie ma kołaczy.
Arbeit schändet nicht - Żadna praca nie hańbi.
Andere Länder, andere Sitten - Co kraj to obyczaj.
Einem geschenkten Gaul schaut man nicht ins Maul - Darowanemu koniowi nie patrzy się w zęby.
Hunde, die bellen beißen nicht - Pies, który dużo szczeka, nie gryzie.
Wie gewonnen, so zerronnen - Łatwo przyszło, łatwo poszło.
Übung macht den Meister - Praktyka czyni mistrza.
Rom wurde auch nicht an einem Tag erbaut - Nie od razu Kraków zbudowano.
Es ist nicht alles Gold, was glänzt - Nie wszystko złoto, co się świeci.
Kommt Zeit, kommt Rat - Jak przyjdzie pora, znajdzie się rada.
Wie du mir, so ich dir - Jak Kuba Bogu, tak Bóg Kubie.
Eine Hand wäscht die andere - Ręka rękę myje.
Irrer ist menschlich - Błądzenie jest rzeczą ludzką.
Aufgeschoben ist nicht aufgehoben - Co się odwlecze, to nie uciecze.
Verschiebe nicht auf morgen, was du heute kannst besorgen - Co masz zrobić jutro, zrób dziś.
Der Mensch lebt nicht vom Brot allein - Nie samym chlebem człowiek żyje.

Niewidomy snajper

Nie od dziś wiadomą jest rzeczą, że lepiej zapobiegać niż leczyć. Lepiej i taniej. Nawet jeśli drogim specyfikiem, to przebieg terapii jest krótszy i skuteczniejszy. Proces leczenia, szczególnie chorób przewlekłych, będących w stadium znacznego zawansowania, jest kosztowny. Wymaga drogiej aparatury. Urządzenia medyczne ratujące ludzkie życie, tak jak leki najnowszych generacji, są refundowane. Przynajmniej tak być powinno w myśl ustaw dotyczących NFZ. Że jednak tak nie jest, przekonujemy się na każdym kroku.

Obyśmy zdrowi byli!!!

Czy zastanawialiście się, ile kosztuje nas utrzymanie wrażenia, że jesteśmy leczeni? Ile za to wrażenie płacimy? Pytań jest znacznie więcej, a wszystkie one są w dużym stopniu kłopotliwe, jednakowoż zaoszczędźmy sobie zbędnej fatygi, bo i tak jest głupio.

Banał: leczenie jest kosztowne, a zwłaszcza – długotrwałe. Wiedzą o tym lekarze, a tym bardziej - pacjenci. Zdają sobie sprawę z potrzeby ratowania zdrowia i konieczności regularnego zażywania medykamentów. Jednak leki mają paskudną przywarę: są drogie. Im skuteczniejsze, tym droższe. Nie na każdą kieszeń.

Starczy przejść się po aptekach i zobaczyć odchodzących od okienka z kwitkiem zamiast ze specyfikiem. Rzecz jasna proponowane są im środki zastępcze, tańsze, działające słabiej, gorzej, z efektami ubocznymi. Są tak samo przydatne, jak ozdrowieńczy bulion dla nieboszczyka. Droga terapia jest dla ludzi produkcyjnych. Reszta istnieje tylko po to, by grabarz miał za co utrzymać rodzinę.

W odróżnieniu od lekarzy z prawdziwego zdarzenia, rachmistrze z NFZ nie widzą człowieka. Widzą natomiast moce przerobowe, bilanse i zyski. Szpital, to dla nich taśma produkcyjna, która powinna działać zgodnie z przepisami. Jeżeli pozwala sobie na łamanie zakazu normalnego leczenia, zostaje doprowadzony do bankructwa. Lecz niektóre szpitale nie przestrzegają barbarzyńskich zaleceń i ponoszą finansowe kary.

*

By nie być posądzonym o gadanie bzdur, dam przykład. Byliśmy dotychczas zdrowi, ale ni z tego, ni z owego poczuło się nam źle. Wychowani jeszcze na logicznym podchodzeniu do wszelkich zjawisk, pomyśleliśmy debilnie, że gdy z człowiekiem zaczyna być niewyraźnie, to człowiek ów powinien udać się do konsyliarza. Lecz udać się gdziekolwiek nie jest rzeczą fatwą, a co dopiero dostać się do przed oblicze człowieka w bieli.

Są dwie techniki skutecznego zaliczania placówek medycznych. Pierwsza, to rejestracja telefoniczna. Pani od kar-

toteki zaczyna szyćtę o siódmej rano. O tej godzinie telefon jest czynny i można próbować się dodzwonić. Wszak po to wymyślono aparat. I prawdopodobnie o tej godzinie robi to ze sto osób. Lecz już o godzinie siódmej sekund dwie, połączenie z przychodnią jest niemożliwe.

Kto ma czas, końskie zdrowie i ochotę, stara się uzyskać audyencję u balwierza. Kto zaś tego czasu nie ma i zbywa mu na ochocie, drałuje do wielogodzinnej kolejki. Przy czym nie ma żadnej gwarancji, że zostanie przyjęty. A gdy zostanie przyjęty, gwarancji nie ma żadnej, że zostanie przebadany. A gdy zostanie przebadany, nie ma gwarancji, że zdiagnozowano go właściwie. Gdyż aby tak było, konieczne jest wykonanie dodatkowych badań.

Metoda druga: chory spędza dniówkę w poczekalni do Godota i dowiaduje się, że ma przyjść jeszcze raz, bo lekarz zachorował. Ale czasem zdarza cię cud i mamy niebываłe szczęście, bo już po trywialnej godzinie dostąpiliśmy szczytu bycia przebadanym od stóp do głów. Po czym Godot powiada, że bez badań specjalistycznych nie da rady postawić rozpoznania. Wypisuje więc odpowiednie skierowanie.

Jak wiadomo, specjalista różni się od szeregowego medyka nie tylko chałatem. Tu obowiązują terminy, limity i kołomyje, a terminy – odległe i paromiesięczne. W tym czasie choroba rozwija się ku uciesze NFZ: oto zbliża się dla nich radosny moment, gdy przestaną do nas dopłacać. Więc usiłujemy zapisać się do fachowca od prawego oka, gdyż ten od obu przeniósł się do Turcji, bo tam czeka go przyszłość.

A kiedy nareszcie zgromadziliśmy wszystkie konieczne wyniki, ponownie zapisujemy się w przychodni internistycznej. Gdy zaś sądzimy, że skończyły się nasze kłopoty, okazuje się, że mamy nieaktualne wyniki i całą operetkę musimy zaczynać od nowa. Toteż czujemy się jak obdarzony krostą facio z kreskówki, który trafił do specja z kozikiem, bo z małej brodawki wyrosła mu przez ten czas gigantyczna bulwa na pół twarzy.

Marek Jastrzęb

Pierogarnia Session Quiz

Z jakiego filmu pochodzi jeden z najczęściej granych na naszych czwartkowych Jam Session utworów „Pukając do bram nieba”?

Odpowiedzi prosimy przesyłać drogą elektroniczną pod adres:

info@pierogarnia.de

poctą lub osobiście

(Pierogarnia, Turiner Straße 21, 13347 Berlin)

najpóźniej do 29 sierpnia 2013

Wśród poprawnych rozwiązań wylosujemy bon konsumpcyjny na 2 porcje pierogów i 2 dowolne napoje!

Losowanie odbędzie się

5 września 2013 o godzinie 20.00 w Pierogarni.

Powodzenia!

BÜRO-SERVICE DANIEL NEUKÖLLN

POMOC W ZAKŁADANIU I PROWADZENIU FIRM
(RÓWNIŻ DLA OSÓB BEZ MELDUNKU)
KORRESPONDENCJA URZĘDOWA, WYPEŁNIANIE FORMULARZY
KINDERGELD, UBEZPIECZENIA
SZYBKO, KOMPLEKSOWO, PRZYSTĘPNA CENA
TEL 030/60059434 MOBIL: 0157 789 493 57 HERTZBERGSTR. 20
FAX 030/65709945 12055 BERLIN-NEUKÖLLN
E-MAIL: BIURO@O2MAIL.DE (PRZYSTANEK HERTZBERGPLATZ M41)
PN-PT. 17.00-20.00 SO-NI. TERMIN NA TEL.

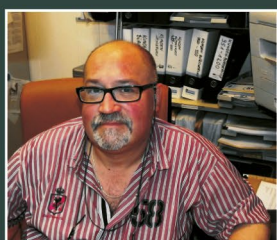

„NASZE POLSKIE BIURO“
rok założenia 2004

GEWERBEVERWALTUNG BÜROSERVICE

Serwis biurowy, adres do korespondencji.
Gewerby bez meldunku w Niemczech.
Formalności urzędowe, meldunkowe, JobCenter,
Arbeitsamt, pisanie podań i odwołań.

Współpraca z niezależnymi biurami księgowymi i
adwokackimi, dostęp do wszelkich formularzy
urzędowych, przepisów unijnych, Kindergeld,
pisanie i archiwizacja rachunków dla "Gwerbowców",
ubezpieczenia.

Piotr Brzezinski
Barfusstraße 11
13349 Berlin / Wedding
Bus 120, U-6 Rehberge
Tel./Fax: 030 / 770 063 44
Kom. 0176 / 491 274 82
0177 / 391 65 80
naszeplbiuro@onet.pl

W naszym biurze możesz nadać ogłoszenie drobne
lub modułowe dla miesięcznika "Polonia Berlin".

POLONIABERLIN.DE

Polskojęzyczny portal i gazeta
dla Polonii w Berlinie

Zespół muzyczny "ALTTON"

Przeboje lat 60', 70', 80', 90' i obecnych.

Profesjonalna oprawa imprez
okolicznościowych:
wesela, urodziny itp.

Tel. 030 / 412 44 28
Mobil: 0177 83 81 167

Pomoc w organizacji!

www.altton.de

www.dj-skj.de
dj-skj@gmx.de

DJ - Skj Mobile Disc Jockey
gra najlepszą muzykę każdego pokolenia

Muzyka dla Wszystkich
Dj für jeden Anlass

tel. 0157 355 120 79

EST **Ekspresowo Solidnie Tanio**

CODZIENNE wyjazdy z BERLINA i LOTNISK (Tegel i Schönefeld) do POLSKI

Ceny od 29 €, bilet urodzinowy GRATIS
Zadzwoń: +49 40 280 048 35
Infolinia całodobowa: +48 94 719 20 30
Wejź na stronę: www.estgdansk.pl

www.rollo-am-fenster.de
info@rollo-am-fenster.de

ROLETY W KASECIE

- prosty montaż
- ponad 100 kolorów
- bez wiercenia dziur
- różne wymiary
- service u klienta
- konkurencyjne ceny

mówię po polsku

Tel. 030 / 6120-9021
Fax: 030 / 6120-2470
Mobil: 0163-668-7208

Pierogarnia www.pierogarnia.de
Polnische Gastfreundschaft und Gaumenfreuden

Turiner Str. 21 · 13347 Berlin

Pierogi ruskie z kapustą i grzybami, z mięsem, ze szpinakiem, z soczewicą. Na słodko z twarogiem. Do tego bigos i zupyienne.
Do picia napoje i soki Tymbark i Kubuś, Lech z beczki.
Zapraszamy: wt. - pt. 16° - 21°, sob. 13° - 22°
W każdy czwartek od godziny 19:00 serdecznie zapraszamy polskich twórców: muzyków, malarzy, pisarzy, poetów na spotkania towarzyskie w celu wymiany doświadczeń.

Tel. 030 / 896 269 27 Fax: 030 / 548 107 52 E-Mail: info@pierogarnia.de

Aktualny rozwój prywatnego prawa budowlanego na terenie Niemiec

Spory prawne, których przedmiotem są umowy o dzieło budowlane, z natury wiążą się z wieloma komplikacjami faktycznymi. W praktyce często trudno jest wykazać szczegóły obszernych zleceń oraz powiązane z tym kwestie wadliwości wykonania dzieła bądź braku zastrzeżeń przy odbiorze. W efekcie spory prawne nierzadko trwają latami, a ze względu na w wielu przypadkach niezbędne opinie rzeczoznawców stają się kosztowne i niestety w dużej mierze potrafią nie przynieść odpowiednich efektów.

1. Struktura budowlanej umowy o dzieło w Niemczech (Baufvertrag)

Nawet skomplikowane i szczegółowe umowy nie dają gwarancji ominięcia bądź wykluczenia ewentualnych późniejszych sporów prawnych. Aspekt ten uwarunkowany jest przede wszystkim praktycznymi okolicznościami prac budowlanych. W wielu przypadkach podczas realizacji projektu następują nowe bądź zmieniają się istniejące warunki, których w umowach poprzedzających nie dało się przewidzieć.

W takich wypadkach zleceniodawca próbuje minimalizować koszty, a zleceniobiorca maksymalizować zyski (często operując na pograniczu opłacalności, wiążąc swoje świadczenia z dodatkowymi pracami i płatnościami), w związku z czym rozbieżność interesów w tej branży a priori generuje konflikty podczas realizacji kontraktu.

2. Spory sądowe

Z reguły koszty proceduralne (opłata skarbową, opinia rzeczoznawcy, koszty reprezentacji prawnej itp.) w przypadkach prawa budowlanego wynoszą ok. 20% wartości zlecenia. Ze względu na stosunkowo skomplikowane okoliczności wykonania zlecenia, wykazane muszą być często drobne szczegóły, przez co pisma procesowe stają się obszerne, a materia całego sporu mało transparentna. Strukturalne wymogi procesowe, w tym przede wszystkim ciężar dowodowy, jak również przeciążenie sądów dodatkowo utrudniają szybkie zasądzenie roszczenia. W efekcie zarówno Powód, jak i Pozwany muszą liczyć się

z długim okresem trwania postępowania, jak i stosunkowo małą możliwością przewidzenia wyniku sporu, o ile zaniedbana przeciwnika nie są ewidentne.

W takich sytuacjach strony często tracą dalszą motywację do egzekwowania swoich roszczeń i mając na uwadze aspekt minimalizacji poniesionych już do tego momentu strat zawierają ugody, które nie zawsze są dla nich zadowalające. W związku z czym koszty procesowe okazują się zbyt wysokie względem osiągniętego celu.

3. Alternatywne zakończenie sporu poprzez adjudykację

(Adjudikation – przyznanie)

W uzasadnieniu ustawy mediacyjnej (Mediationsgesetz) adjudykacja określona jest jako „procedura pozasądowego zakończenia sporu”. W jej ramach ekspert rzeczoznawczy podejmuje (wstępnie) wiążącą decyzję wobec konfliktów budowlanych w sensie faktycznym oraz prawnym w ciągu około sześciu tygodni, przy czym posługuje się zasadą dochodzenia z urzędu (miarodajne są dla niego wszystkie okoliczności sprawy, a nie tylko te, które przedkładają strony sporu). Ze względu na to, iż wyznaczony specjalista zobowiązany jest podjąć swoją decyzję w stosunkowo krótkim czasie, dysponuje dużą swobodą działania. Decyzja podjęta przez specjalistę adjudykacyjnego przy pomocy sądu może stanowić tytuł egzekucyjny.

4. Dalsze zalety adjudykacji

Ponieważ w przeciwieństwie do procesu cywilnego, w ramach procedury adjudykacyjnej obowiązuje zasada dochodzenia z urzędu, ekspert weryfikuje stan faktyczny we własnym zakresie, w związku z czym z reguły można się spodziewać lepszych i szybszych wyników, a strony nie muszą same gromadzić materiału dowodowego.

Obok szybkości decyzji eksperta jedynie dyspozycji stron pozostawione jest pytanie, które aspekty sprawy mają zostać przez niego naświetlone. W kontekście tego, że decyzja musi zapaść w ciągu sześciu tygodni, to strony pośrednio sterują dokładnością pracy eksperta poprzez obszerność i ilość przekazywanych mu pytań bądź informacji.

5. Aspekty proceduralne

Istotnym aspektem procedury adjudykacyjnej jest wybór odpowiedniego kodeksu proceduralnego przez strony sporu/kontraktu. Najbardziej rozpowszechnionym jest AO-Bau/Aplha (Adjudikationsordnung fuer Baustreitigkeiten – Ustawa o procedurze judykacyjnej dla sporów budowlanych). W tych ramach okres całego postępowania ograniczony jest do 19 tygodni.

Zastosowanie wyżej wymienionej umowy musi zostać jednoznacznie ujęte w umowie o dzieło budowlane, w związku z czym ustawa udostępnia odpowiednią klauzulę, która może zostać w nieskomplikowany sposób przejęta.

6. Podsumowanie

Mając na uwadze efektywność oraz okres trwania procedury sądowej w ramach sporów prywatnego prawa budowlanego, wyżej powierzone opisane procedura stanowi ciekawą alternatywę, by w rzetelny sposób móc zakończyć ewentualne konfrontacje wynikające z umów w przewidywalnym czasie, nie niszcząc przy tym wszelkich konatków gospodarczych z kontrahentem. Na uwagę zasługują również bardzo przewidywalne koszty będące w proporcjonalnie dobrej relacji do ogólnej wartości sporu.

Procedura ta implikuje natomiast pewną podstawową chęć do zawarcia ugody po obu stronach. W sytuacji, w której jedna z nich nie będzie kooperować na żadnym etapie sporu, jedynie pozytywny efekt czasowy motywuje do rezygnacji z zastosowania ogólnie obowiązujących norm prawnych.

DERRA, MEYER & PARTNER

RECHTSANWÄLTE

Ulm - Dresden - Berlin - Chemnitz - Bamberg - Stuttgart - Düsseldorf - Bologna - Mailand - Warschau - Breslau

ADWOKACI - PRAWO & PODATKI

Oskar Daniel
Gostomski
Rechtsanwalt
Fachanwalt für Sozialrecht

Grzegorz
Sekowski
Rechtsanwalt

Porady prawne w języku polskim oraz niemieckim
BERLIN – WARSZAWA

Specjalizacje:

- prawo umów cywilnych
- inkasso
- prawo budowlane
- wypadki samochodowe/odszkodowania
- prawo nieruchomości oraz najmu
- prawo gospodarcze i podatkowe/od zakładania firmy do likwidacji/upadłości
- prawo konkurencji i autorskie/Abmahnung
- prawo karne
- prawo rodzinne i spadkowe
- prawo pracy oraz prawo socjalne (Kindergeld, Hartz IV, prawo rent i emerytur)

Schumannstraße 2, 10117 Berlin (w pobliżu Reichstagu)
tel.: + 49 (0)30/3087840, faks: + 49 (0)30/30878416
komórka: + 49 (0)151/54424144
email: dmp@derra-b.de

www.derra.eu

Derra, Meyer & Partner
Grzegorz Sekowski
Rechtsanwalt

W sierpniu na antenie iTVN pojawią się takie klasyki polskiego kina jak: „Zemsta”, „Blizna”, „Requiem”, „Gdziekolwiek jesteś, panie prezydencie” i „Stan wewnętrzny”. Za kamerą stanęli najlepsi polscy reżyserzy: Andrzej Wajda, Krzysztof Kieślowski, Witold Leszczyński i Andrzej Trzostawski, a na ekranie nie zabraknie znanych twarzy. Na cykl sobotnich filmów letnich zapraszamy w każdą sobotę o godzinie 20.00 (CET – Berlin, Paryż) na antenę iTVN.

„Zemsta” 2002 ARKA FILM

Sierpniowa uczta kinomana

Chyba każdy Polak kojarzy słynną komedię Aleksandra Fredry opowiadającą o perypetiach nieprzychylnych sobie sąsiadów: Cześnika i Rejenta. Już wkrótce na antenie iTVN będziemy mieli okazję zobaczyć wyjątkową ekranizację „Zemsty”. Na ekranie pojawią się takie gwiazdy polskiego kina jak: Janusz Gajos, Andrzej Seweryn, Katarzyna Figura, Roman Polański, Agata Buzek i Rafał Królikowski. Zapraszamy na ponadczasową komedię w gwiazdorskim wydaniu już w pierwszą sobotę sierpnia do iTVN.

W kolejną sierpniową sobotę zaprezentujemy nagradzany polski dramat obyczajowy „Blizna”. Ten jeden z pierwszych filmów fabularnych Krzysztofa Kieślowskiego opowiada o dylematach człowieka sukcesu lat sześćdziesiątych. Dyrektor budowy, mimo odgórných wytycznych, decyduje się wstrzymać prace i przyłącza się do strajku lokalnej ludności. Wspólnie bronią terenów prastarej puszczy, gdzie rozpoczęto budowę fabryki. Jednak wkrótce narastające obawy i wątpliwości sprawiają, że dyrektor Bednarz wycofuje się ze strajku, rezygnuje z pracy i powraca na rodzinny Śląsk. Czy uda mu się uspokoić sumienie?

„Requiem” to kolejny polski klasyk, jaki pojawi się na antenie iTVN. Tym razem przeniesiemy się na wieś, gdzie poznamy szanowanego gospodarza i wybitnego mówcę pogrzebowego – Bartłomieja. Mężczyzna na każdym pogrzebie żegna zmarłego, podsumowując jego życie i wypowiadając sentencje, które na długo zapadają w pamięć zebranych. Czuje jednak, że zbliża się czas, kiedy będzie potrzebował mówcy na swojej własnej ceremonii pogrzebowej. Rozpoczyna więc poszukiwania właściwego następcy. Na film Witolda Leszczyńskiego nagrodzonego na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni zapraszamy 17 sierpnia do iTVN.

Na antenie iTVN nie zabraknie również filmu historycznego. Film „Gdziekolwiek jesteś, panie prezydencie” opowiada o losach Stefana Starzyńskiego, który w 1934 roku zostaje komisarczym prezydentem Warszawy. W pierwszych tygodniach wojny odpowiedzialny jest

„Stan wewnętrzny”

za ewakuację urzędów państwowych i organizację okupowanej społeczności. Starzyński ma jednak również ukryty plan i w porozumieniu z Czumą kieruje cywilną obroną miasta. W odpowiedzi na apele prezydenta warszawiacy budują barykady, kopią rowy przeciwlotnicze, przygotowują punkty sanitarne. W roli głównej będziemy mieli okazję zobaczyć Tadeusza Łomnickiego. Reżyser filmu Andrzej Trzostawski otrzymał za produkcję Nagrodę Specjalną Jury na Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni.

W ostatnią sobotę sierpnia zaprosimy Państwa na film „Stan wewnętrzny” z Krystyną Jandą, Januszem Gajosem, Janem Englertem i Marianem Opanią w rolach głównych. Poznamy historię Ewy Jaskólskiej, która w 1981 roku decyduje się na samotny rejs jachtem dookoła świata. Podczas wyprawy bije rekord świata, jednak jej radość nie trwa długo. Niespodziewanie otrzymuje wiadomość z kraju, że w Polsce ogłoszono stan wojenny, a wielu jej znajomych zostało internowanych. Czy podróżniczka zdecyduje się wrócić do Polski? Przekonamy się o tym 31 sierpnia o godzinie 20.00 (CET – Berlin, Paryż) na antenie iTVN.

Zapraszamy!
Materiały iTVN

„Blizna” Studio Filmowe TOR

Zgadnij

Przychodzi rano
 Gorące i złote,
 Odchodzi wieczorem -
 Znów na piechotę.

Krzyżówka

Rozwiąż krzyżówkę, a następnie odczytaj hasło.

1							
	2	1					
3		2					
	4		4				
	5	3					

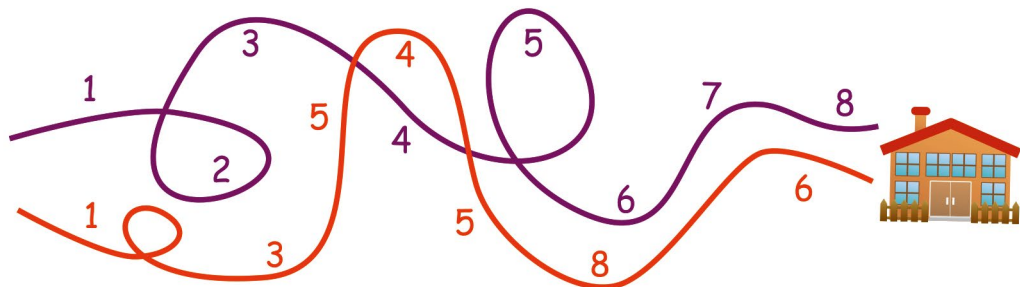
1. Rozpoczynają się, jak skończy się rok szkolny
2. Miesiąc w którym imieniny obchodzi Anna
3. Zakładasz na głowę, gdy świeci słońce
4. .... Bałtyckie
5. Nosisz w niej potrzebne rzeczy lub zakupy

Hasło:

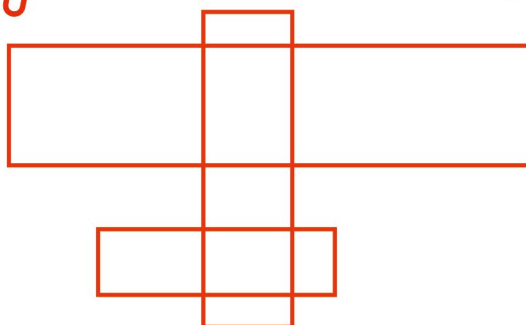
1	2	3	4
---	---	---	---

Idź po cyfrach

Wyprowadź dziewczynkę ze szkoły. Idź po cyfrach od 1-8, a znajdziesz prawidłową drogę.

Policz prostokąty

.....

Inter-Markt

Międzynarodowe produkty w tym duży wybór z Polski

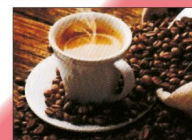
Kienhorststr. 156
Ecke Eichborndamm
13403 Berlin

Godziny otwarcia:
pn. - sob. 9⁰⁰ - 20⁰⁰

Tel. 364 633 90

„POLSKIE JADŁO”

Godziny otwarcia:
pn/niedz - 10⁰⁰ - 20⁰⁰

POLECAMY

SMACZNE POLSKIE DANIA
CODZIENNIE ŚWIEŻE PIECZYWO I CIASTA
WĘDLINY, ALKOHOLE
I INNE ARTYKUŁY SPOŻYWCZE...

Innsbrucker Platz 1-3
10827 Berlin
Tel. 15 43 52 94 11

Dojazd do nas: U-4, S41, S42, S46, H-, M48, M85, Bus 187/248

Wędliny
Cukierki
Konserwy
Napoje

POLSKI SKLEP
"DOSIA" Polnischer "DOSIA"
Lebensmittelladen

Owoce
Ser
Ciastka
Chleb

Zapraszamy:
pon. - piąt. 9⁰⁰ - 19⁰⁰
sob. 9⁰⁰ - 14⁰⁰
niedz. 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Lipschitzallee 68
12353 Berlin

Tel. 0152 149 607 20

Polnische Feinkost

Oferujemy Państwu nabiał, pieczywo,
wędliny, polską prasę, oraz wiele
innych artykułów spożywczych.

www.polnischefeinkost.eu

Zapraszamy w godzinach otwarcia:

Pn - pt - 9:00 - 18:00 Sob - 9:00 - 16:00

Mobil: 0172 640 97 02

Mariendorfer Damm 97, 12109 Berlin
U-6 Westphalweg

Sklep Spożywczy

Nasz sklepik
Polnische Lebensmittel

Sklep Spożywczy

Godziny otwarcia: Pn/Pt - 9⁰⁰-18⁰⁰ Sob - 9⁰⁰-14⁰⁰

Gartenfelder Str. 115
13599 Berlin-Haselhorst

**NOWO
OTWARTY !!!**

Telefon/Fax: (030) 75 56 50 85
Mobil: 0176 49 55 86 68

ZAPRASZAMY

E-Mail: naszsklepik@hotmail.de

 CAFÉ
metropolen

Zapraszamy do cukierni

Adama Sowy

Torty

Ciasta

Kawa

Pralinki

Westfälische Straße 32 - 10709 Berlin

Tel. +49 / 030 / 890 40 789

Pn.-Sob. 11:00 - 18.30 Niedz. 12:00 - 18.30

Stettiner Feinschmecker
"ALMA" - POLSKA ŻYWNOSĆ -

Alma-Berlin

Godziny otwarcia:
Pn. / Pt. 9⁰⁰ - 19⁰⁰
Sob. 9⁰⁰ - 13⁰⁰

Reinickendorferstr.35
13347 Berlin

Tel. 0160 / 224 22 10
www.alma-berlin.de

KaDeWe cz. 2

Legenda domu towarowego

Wokół postanowienia Jansdorfa o sprzedaży sieci domów towarowych konkurentowi narosło wiele spekulacji i domysłów. Oficjalny powód nie został jednak podany. Był to czas szalonego wyścigu w walce o dominację w poszczególnych krajach pośród właścicieli handlowych koncernów i przypuszczano, że Jansdorf wycofał się zawczasu. Dla nabywcy, Oskara Tietza, zakup nowych placówek przyniósł ugruntowanie na kontynencie europejskim pozycji jako posiadacza największej liczby domów towarowych zarządzanych przez jedną rodzinę. W samym Berlinie Tietz kierował ponad 10 domami handlowymi. KaDeWe z uznaną nazwą i marką miał pozostać okrętem flagowym firmy, dlatego też nie szczędzono wysiłków ani pieniędzy na jego modernizację i rozbudowę. Podczas prac zaangażowano architekta gmachu z 1907 roku, Johanna Emila Schaudta, który podwyższył budynek o dwa ekspozycyjne piętra, na dachu dobudował kolejne dwa na biura, kantyny i magazyny. Ogólna powierzchnia wzrosła z 26,4 do imponujących 40 tys. m². Oddział spożywczy przeniesiono na szóste piętro, odkąd już miał je stale zajmować, z krótką przerwą po II wojnie światowej.

Oskar Tietz był dzieckiem swoich czasów. W pełni wykorzystał możliwości zakończonej już elektryfikacji miasta, rozświetlając sztucznym blaskiem wnętrza i okna wystawowe, przyciągające uwagę przechodniów. W okresie poświątecznym, kiedy sprzedaż spadała, wprowadził

tz. Biały Tydzień – czas zimowych w p r e d a ż y, podczas których jego sklepy ponownie wypełniły się klientami.

W 1933 roku 80 procent obrotów wypracowanych przez domy towarowe należało do żydowskich właścicieli. Jeszcze przed objęciem władzy przez Adolfa Hitlera placówki wielkich koncernów były obiektem nazistowskich ataków i szykan, występujących w obronie małych sklepikarzy. Postulowano ich likwidację i oddanie przestrzeni handlowej drobnym przedsiębiorcom, czego ostatecznie z przyczyn ekonomicznych nie przeprowadzono. Wiązałoby się to ze zniesieniem dziesiątek tysięcy miejsc pracy i pozbawienia, często jedyne, źródła dochodu setek dostawców. Koncern Hermanna Tietza z KaDeWe, w przeciwieństwie do rozwiązanej spółki Karstadt, pozost

stał w swojej formie, zmienił jednakże właściciela. Dawny sprzedawca i menedżer u Jansdorfa, Georg Karg, stanął na czele koncernu Hertie (nazwa powstała od pierwszych liter imienia i nazwiska założyciela Hermanna Tietza). Do „aryjskiego” przedsiębiorstwa popłynęły szerokim strumieniem kredyty, których poprzednim właścicielem odmówiono.

Początek wojny urwał wszelkie pretensje do uznania wyższości drobnego sklepikarza nad domami towarowymi, które stały się głównym dostawcą zaopatrzenia na front, a także lepiej radziły sobie z racjonowaniem żywności pośród lokalnej społeczności. Po pierwszych sporadycznych bombardowaniach w Berlinie w 1940 roku, z upływem miesięcy miasto stało się celem ciągłych ataków z powietrza. Podczas jednego z nich w listopadzie 1943 roku na KaDeWe spadł samolot, który spowodował pożar i wypalenie całego budynku. Rozpoczęcie ponownej działalności, ograniczonej do dwóch pięter, było możliwe dopiero w 1950 roku, jednak już wtedy starano się dotrzymać przedwojennej sławy, spełniając wyszukane życzenia klientów, od kozaczków dla psów po żywe węgorze. Sześć lat później KaDeWe świętował ponowne otwarcie wszystkich sześciu pięter.

Dzisiaj, po kolejnych przebudowach, w 1978 i 1996 roku Kaufhaus des Westens jest największym domem towarowym na kontynencie europejskim (60 tys. m²). Powierzchnią wyprzedza go jedynie londyński Harrods (92 tys. m²). Z dumą jednak, w niemal każdym berlińskim przewodniku przywoływanych jest szereg kolejnych liczb, mających wprawić w zdumienie potencjalnego klienta i skłonić go do nawet krótkiej wizyty. Niewątpliwym magnesem jest tutaj szósta kondygnacja będąca największym oddziałem sprzedaży delikatesów w Europie (7 tys. m²). O wykwintne wypieki i ciasta dba francuska firma Lenôtre, która od 1975 roku ma swoją filię w Berlinie. Mimo tego nie zrezygnowała ze sprowadzania półproduktów z ojczystego kraju, z których dziennie wypieka się 1000 bułek, 600 bochenków chleba i 300 bagietek. Oddział wina proponuje 3400 rodzajów tego trunku sprowadzonych z winiarni całego świata. Tylko tymi zakupami zajmuje się wyspecjalizowany fachowiec w doborze win, tzw. somelier. Zaraz obok tego działu, do wina można dobrać ser, choć wybór tego odpowiedniego spośród 1300 gatunków na pewno nie będzie prosty. Ponadto 1200 rodzajów wędlin czy blisko 100 gatunków ryb zaspokoją nawet najbardziej wymyślną listę zakupów na szykowną kolację. O krótkiej wizycie nie może już być mowy, według danych zarządzającego domem towarowym, przeciętny czas, jaki klient spędza w KaDeWe, to ok. 2 do 3 godzin.

Joanna Maria Czupryna

Foto: Joanna Maria Czupryna

Odmłodzona Polska Rada w Berlinie!

Po wyborach do Zarządu Polskiej Rady Społecznej – organizacji od 30 lat wspierającej rocznie prawie 5 tysięcy Polaków w Berlinie – średnia wieku w tymże Zarządzie obniżyła się do 36 lat. Wybrani zostali w 80 procentach młodzi ludzie w wieku od 25 do 33 lat.

„Obecność młodych w Polskiej Radzie Społecznej jest ważna, bo także nasza grupa docelowa się zmienia. Od dwóch lat obserwujemy, że po porady na temat zakładania firmy czy rozwiązania problemów prawnych przychodzą coraz młodszy ludzie. Osoby starsze dłużej mieszkające w Niemczech już potrafią sobie mniej lub bardziej poradzić. Potrzebowaliśmy Zarządu, który dobrze będzie rozumiał położenie 20-, 30- i 40-latków i znajdzie adekwatne rozwiązania” – mówi założyciel Polskiej Rady Społecznej **Witold Kamiński**.

Marta Neüff, 28-letnia nowo wybrana przewodnicząca zna się na tej tematyce nie od dziś. Od trzech lat wspiera działania Polskiej Rady Społecznej jako członek Zarządu. Jej plan działań jest precyzyjny i wyważony: „Chcemy rozbudowywać dobre kontakty z lokalnymi politykami, którzy współtworzą politykę wobec migrantów. Chcemy, aby uwzględniali nasze postulaty, wynikające z z obszernej wiedzy o sytuacji polskich migrantów. Położymy również większy nacisk na fundraising i zdobywanie środków na innowacyjne projekty”.

Dorota Kot, 27-letnia pianistka i geografka. Obecnie bada polską przedsiębiorczość w Niemczech. Chciałaby organizować wieczory filmowe. Dorota jest za integracją (językową i społeczno-kulturową) Polaków w Niemczech. Zaawansowana Integracja pociąga za sobą sukces poprawia się sytuacja jednostki na rynku pracy, profituje rozwój osobisty i życie prywatne. Taka integracja wspiera zaangażowanie ludzi w partycypację społeczną.

Jerzy Frejgandt, 26-letni absolwent prawa pokazuje gotowe rozwiązanie na rozbudowanie kapitału społecznego: „postaramy się organizować raz na miesiąc spotkanie z multiplikatorami z innych organizacji migranckich, nie tylko polskich, żeby poznać się wzajemnie”. Kto wie, może wynikną z tego nowe projekty? Planowane jest także stworzenie programu mentoringu dla polskich dzieci.

Kamila Mazurek, od trzech lat mieszkająca w Berlinie stawia na zmianę paradygmatu w podejściu do migranta. Nie ma być on traktowany jako obciążenie dla systemu socjalnego Niemiec, lecz jako

Europejczyk, traktowany i czujący się jak u siebie w domu. „Do tego potrzebujemy warsztatów podnoszących kompetencje zarządzania rozwojem osobistym i poszukiwania pracy na miarę możliwości dla polskich migrantów”. Inne bardzo ważne zadanie to przzerzucenie kolejnego mostu między Polską a Niemcami poprzez informowanie o faktycznej sytuacji i potrzebach migrantów. „Musimy znaleźć kanał komunikacji z instytucjami kształtującymi politykę polonijną, aby mogły tworzyć rozwiązania instytucjonalne nadążające za przemianami w społecznościach polskiej migracji” – mówi.

W dniu 15 sierpnia 2013 o godzinie 19.00 organizowane będzie spotkanie „Polacy - Polakom. Poznajmy się” w siedzibie Polskiej Rady Społecznej. Zainteresowanych prosimy o zgłaszanie się na maila polskarada@arcor.de.

Spotkanie rozpoczniemy koncertem gitary klasycznej w wykonaniu Agnieszki Chruszczynskiej i Jerzego Chwaśtyka.

Serdecznie zapraszamy!

TVN

Stan krytyczny

Ratowanie życia i zdrowia innych to nie tylko praca, ale i wielka misja. Każdy dzień ratownika medycznego i każda jego myśl podporządkowane są temu odpowiedzial-

nemu zadaniu. Nowy, poruszający serial „Stan krytyczny” opowiada o losach ratowników medycznych, pracujących w jednej ekipie. Grupa codziennie mierzy się z nowymi wyzwaniami, stawiając na pierwszym miejscu dobro potrzebujących. Na premierowe odcinki serialu zapraszamy od poniedziałku do piątku o godz. 17.15 (CET – Berlin, Paryż) na antenie iTVN. Pierwszy odcinek już w środę 31 lipca!

Samobójstwa, napaści, bójkki, wypadki drogowe czy przemoc w rodzinie to dla ratowników medycznych przykra codzienność. Bohaterowie serialu „Stan krytyczny” nieustannie mierzą się z

dramatycznymi wydarzeniami i trudnymi wyzwaniami. Ich praca wymaga ogromnego zaangażowania i nierzadko niesie za sobą spore ryzyko. Choć ratownicy na co dzień robią wszystko, by ocalić życie innym ludziom, oni sami nieustannie mierzą się z niebezpieczeństwami i wielokrotnie stają twarzą w twarz ze śmiercią.

Jak radzą sobie z codziennymi wyzwaniem? Jak godzą pracę z życiem prywatnym? Czy poza miejscem pracy choć na chwilę przestają być członkami ekipy ratowniczej? Fascynujące losy serialowych ratowników medycznych z tego szczególnego zespołu trzymają w napięciu i wzruszają od pierwszej minuty aż do samego końca. Na francuski serial obyczajowy „Stan krytyczny”, pokazujący, jak cienka jest granica pomiędzy życiem a śmiercią, zapraszamy do iTVN.

TEKST NA PODSTAWIE MATERIAŁÓW OD DYSTRYBUTORA
FOTO 100% Distribution

P
R
A
C
A

Firma "Seltor" jedna z wiodących firm
w Gorzowie Wielkopolskim
zajmująca się pozyskiwaniem prac
w Niemczech

P
R
A
C
A

**POSZUKUJEMY LUDZI DO PRACY
NA STANOWISKA:**

- kierowca - zbrojarz - magazynier -
- komisjoner - cieśla - dekarz -
- ogólnobudowlaniec -

Kontakt:
E-Mail: seltor@interia.pl

Personaldienstleistungen - Personalservice - Bauservice

U&A Handels und Planungs GmbH

Tempelhofer Ufer 17 - 10963 Berlin
Tel. 0049 30 544 622 41
Tel. 0049 176 741 119 32

E-Mail: UApersonalserviceGmbH@yahoo.de

DARON

Webdesigner & Computerkurse

OBSŁUGA KOMPUTERA !!!

Kursy komputerowe dla SENIORÓW i początkujących !!!

Po kilku spotkaniach nie będziesz
musiał prosić wnuczka aby
włączył Tobie komputer lub
wyszukał coś dla Ciebie
w internecie.

Dariusz Stańczyk
Wilmsdorfer str. 145
10585 Berlin
Tel. 030 / 588 523 96
Kom. 0157 749 163 03
E-Mail: info@e-daron.eu
www.e-daron.eu

W naszym biurze możesz nadać ogłoszenie drobne lub modułowe dla miesięcznika "Polonia Berlin".

Ugotowani - przepisy

W ostatnim odcinku programu „Ugotowanych” zobaczyliśmy pikantną mieszankę charakterów i smaków. Przy jednym stole spotkali się: Paulina Sobota – kreatorka wizerunku, Adam Wiśniewski – adwokat, Marcin Dabulis – event manager oraz Małgorzata Boruch-Łukiewicz – artystka i miłośniczka Chin. Efekty ich kulinarnych popisów prezentujemy w przepisach poniżej, a na kolejny odcinek programu „Ugotowani” zapraszamy 18 sierpnia o godzinie 20.25 (CET – Berlin, Paryż) na antenę iTVN.

„Ugotowani”: Wo Ai Ni – Kocham Cię - Przez żołądek do serca, czyli kurczak generała Tso

Składniki: 0,5 kg ciemnego mięsa kurczaka (nogi, uda) pociętego w 2,5-centymetrowe kostki, 2 cebule typu dymka (część biała i zielona) posiekana, 1-2 posiekane małe papryczki chili bądź, jeżeli ktoś preferuje wersję łagodniejszą - 1 papryka czerwona, brokuł, olej do głębokiego smażenia

Składniki na ciasto: 1,5 łyżki sosu sojowego, 0,5 łyżeczki białego pieprzu, 1 jajko, 0,5 szklanki mąki kukurydzianej lub ryżowej, woda

Składniki na sos: 1 łyżka mąki kukurydzianej, 1 łyżka mąki ziemniaczanej, 1 łyżka wody, 1 ząbek czosnku wyciśnięty przez praskę, 2 cm korzenia imbiru wyciśniętego lub drobno posiekanego, 3 łyżki cukru, 2 łyżki sosu sojowego, 1 łyżka białego octu, 1 łyżka wina ryżowego, 0,5 szklanki bulionu kurzego

Sposób przygotowania: Mieszamy składniki sosu, aż do rozpuszczenia cukru. Całość odstawiamy do lodówki. Siekamy dymkę, papryczki i brokuły. Mieszamy składniki ciasta. Jeżeli jest zbyt gęste, dodajemy kilka łyżek wody. Dodajemy kurczaka, całość mieszamy, aż ciasto pokryją dokładnie kawałki mięsa. Kurczaka smażymy w porcjach w gorącym oleju na chrupiąco. Po usmażeniu odsączamy z oleju na papierowym ręczniku. W woku rozgrzewamy 1 łyżkę oleju. Smażymy krótko dymkę, papryczki i brokuły. Mieszamy sos i wlewamy do woku. Gotujemy, mieszając aż do jego zgęstnienia. Dodajemy kurczaka, całość mieszamy. Serwujemy natychmiast po przygotowaniu. Danie podajemy z ryżem gotowanym, smażonym na patelni z jajkiem bądź z makaronem ryżowym.

Chińska sałatka

Składniki: 1 kg białej kapusty, 1 ostra czerwona papryka, 1 mały kawałek imbiru, 3 łyżki białego octu winnego, 2 łyżki jasnobrązowe-

go cukru, 1 łyżka oleju sezamowego, 100 g orzeszków ziemnych, 100 g migdałów, 1 łyżka soli

Sposób przygotowania: Liście kapusty opłukujemy, odsączamy z wody, cienko szatkujemy na kawałki o długości około 6 cm. Kapustę przekładamy do kamiennego garnka, mieszamy z solą i cukrem. Odstawiamy na około 2 godziny. Paprykę przecinamy na pół, usuwamy gniazda nasienne i pestki. Opłukujemy je i kroimy w cienkie paseczki. Imbir obieramy i drobno siekamy. Migdały sparzamy wrzątkiem i zdejmujemy z nich skórkę. Kapustę lekko odsączamy, dodajemy olej, ocet, imbir i paprykę. Całość mieszamy i odstawiamy na około 2 godziny w chłodnym miejscu. Przed podaniem posypujemy sałatkę orzeszkami ziemnymi i migdałami.

„Ugotowani”: Przelot nad Vitello Kotlety cielęce z rozmarynem

Składniki: 4 kotlety cielęce z kostką, 2 łyżki pokruszonego świeżego rozmarynu, 4 ząbki wyciśniętego czosnku, 1 filiżanka białego wytrawnego wina, 6 łyżek oliwy z oliwek, sól, pieprz

Sposób przygotowania: Mięso nacieramy solą i pieprzem. Mieszamy przyprawy, wino i oliwę. Następnie zalewamy mięso i odstawiamy do marynowania na 30 minut. Kotlety smażymy na rozgrzanej oliwie.

Risotto grzybowe

Składniki: 250 g ryżu, 200 g grzybów suszonych, 150-175 ml białego wina, 750 ml bulionu wołowego, 5 łyżek masła, śmietana 36%, 1 łyżka oliwy z oliwek z drugiego tłoczenia, 200 g tartego parmezanu, sól, świeżo mielony pieprz, natka pietruszki

Sposób przygotowania: Grzyby moczymy w wodzie przez godzinę, następnie kroimy w kostkę. Posiekaną cebulę smażymy około 3 minut na 1 łyżce oliwy z oliwek i 2 łyżkach masła. Dodajemy ryż, smażymy kolejne 2 minuty. Dolewamy wino, gotujemy aż zostanie wchłonięte. Następnie wlewamy połowę bulionu, gotujemy do wchłonięcia. Stopniowo dolewamy resztę bulionu i gotujemy, aż ryż będzie miękki, ale nie rozgotowany. Dodajemy grzyby i gotujemy jeszcze 2 minuty. Na koniec dodajemy 3 łyżki masła, parmezan, przyprawiamy solą i pieprzem oraz natką pietruszki. Jeśli pod koniec gotowania dodamy kilka łyżek śmietany 36%, risotto będzie bardziej kremowe. Kotlety i risotto podajemy z grillowanymi warzywami: bakłażanem, papryką, cukinią, czerwoną cebulą. Pokrojone w plastry warzywa marynujemy w oliwie z czosnkiem i grillujemy na patelni grillowej.

„Ugotowani”: Do trzech razy sztuka

Składniki: 30 dag mięsa wieprzowego pokrojonego w kostkę, 30 dag pierś z indyka, 60 dag filetów z dorsza, papryka czerwona i zielona, cebula, 2-3 cukinie pokrojone w grube plastry, 20 dag pomidorków cherry, papryka mielona

Sposób przygotowania: Wkładamy kostki mięsa wieprzowego i indyka do marynaty, po czym odstawiamy je na godzinę do lodówki. Następnie na patyczki nakładamy kolejno: mięso, cukinię i pomidorki. Przed położeniem na grilla lub włożeniem do piekarnika gotowe szaszłyki możemy posmarować olejem, by się lepiej zarumieniły. Pieczemy w temperaturze 180 stopni z każdej strony, aż szaszłyki nabiorą koloru. Dekorujemy listkami świeżej bazylii. Rybę posypujemy solą i bazylią, polewamy olejem i odstawiamy na 2 godziny do lodówki. Cebulę kroimy w ćwiartki. Paprykę, cebulę i pomidorki zawijamy w cienkie plastry ryby, tak aby powstały roladki. Na patyczki nabijamy kolejno kawałki cukinii i roladki z ryby. Szaszłyki skrapiamy olejem i opiekamy 5-7 minut w piekarniku w 180 stopniach.

Marynata do mięsa: mieszamy szczyptę papryki słodkiej, szczyptę ostrej, mielonej i 1 łyżkę ziół prowansalskich oraz 3 łyżki oleju.

Wielcy Polacy w Berlinie

W marcu tego roku klub PTTK Berlin im. W. Korfańtego w czasie trwania ITB 2013 zorganizował wystawę pt. „Dwa wieki turystyki w Tatrach”. Impulsem do zorganizowania tej wystawy były obchody 140. rocznicy powstania Towarzystwa Tatrzańskiego (TT) - jednej z najstarszych w Europie organizacji turystycznych. Wśród zasłużonych działaczy TT jest wybitny polski kompozytor i dyrygent Mieczysław Karłowicz.

Mieczysław Karłowicz

Urodził się 11 grudnia 1876 roku w miejscowości Wiszniewo na Litwie. Był najmłodszym z czwórki dzieci wybitnego polskiego etnografa i językoznawcy Jana Karłowicza. W roku 1882 po sprzedaży majątku na Litwie rodzina Karłowiczów wyjeżdża do Heilderbergu, w 1885 roku przenosi się do Pragi, rok później do Drezna i w 1887 roku osiada w Warszawie. Mieczysław wychowany w muzycznej rodzinie (ojciec grał na wielonczeli i fortepianie) od dziecka gra na skrzypcach w rodzinnym kwartecie smyczkowym, ucząc się od 7. roku życia gry na skrzypcach. W Heidelbergu i w Dreźnie chłopiec uczył się w szkołach ogólnokształcących, a od 1888 roku w szkole realnej W. Górskiego w Warszawie.

W latach 1889-1895 uczy się nadal gry na skrzypcach i teorii muzyki, uczęszcza na wykłady Wydziału Przyrodniczego Uniwersytetu Warszawskiego oraz zaczyna komponować – w tym czasie napisał swoją pierwszą kompozycję: „Chant de mai” na fortepian. We wrześniu 1895 roku wyjeżdża do Berlina z zamiarem studiowania gry na skrzypcach pod kierunkiem J. Joachima.

Niezakwalifikowany do klasy wirtuozów uczy się prywatnie gry na skrzypcach, kompozycji u H. Urbana i uczęszcza na wykłady z historii muzyki, filozofii i psychologii na uniwersytecie w Berlinie. Już jako 13-letni chłopiec zainteresował się turystyką i wspinaczką górską będąc po raz pierwszy w Zakopanem. Poznaje wtedy Tatry w towarzystwie doświadczonych turystów, a zauroczony pięknem gór przy każdej możliwości wraca do nich. Powtórnie spędził wakacje letnie w Zakopanem w 1892 roku i w towarzystwie doświadczonych przewodników wchodzi między innymi na: Bystrą, Świnicę, Kozi Wierch, Granaty i Rysy. Wakacje w 1893 i 1894 roku spędza także w Zakopanem i kontynuuje poznanie gór w towarzystwie doświadczonych wspinaczy zdobywając bardzo trudne odcinki Tatr, między innymi Mięguszowiecki Szczyt. W tym czasie wstępuje do Towarzystwa Tatrzańskiego.

Studia w Berlinie powodują ośmioletnią przerwę w poznawaniu Tatr. W Berlinie od grudnia 1895 roku do końca 1896 powstaje większość spośród 22 pieśni Karłowicza, w tym 10 do słów Kazimierza Przerwy-Tetmajera. Mieczysław Karłowicz był przedstawicielem kierunku neoromantycznego, co ukazał w swoich kompozycjach w trakcie studiów, takich jak wykonana 15 kwietnia 1897 roku na popisie uczniów H. Urbana „Serenada na orkiestrę smyczkową opus 2” oraz muzyka do dramatu J. Nowińskiego „Biała gołąbka”, do której prolog został wykonany 14 kwietnia 1900 roku przez orkiestrę Filharmoników Berlińskich. Z orkiestrą tą nasz kompozytor współpracował w trakcie pobytu w Berlinie. W roku 1901 po ukończeniu studiów wraca do Warszawy. W Warszawie pisze liczne artykuły inicjujące walkę o obecność współczesnej muzyki polskiej w repertuarze nowo powstałej Filharmonii Warszawskiej, działa w zarządzie Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego, publikuje zawierające korespondencję Chopina „Nie wydane dotychczas pamiątki po Chopinie” i pisze nowe kompozycje. W 1902 roku powstają dedykowane znanemu skrzypkowi i pedagogowi S. Barcewiczowi „Koncert skrzypcowy

A-dur opus 8” i rozpoczęta w końcu lat 90. „Symfonia Odrodzenie”. Obydwa te utwory zostały wykonane w Berlinie 21 marca 1903 roku przez Berlińskich Filharmoników pod dyrekcją kompozytora z solistą S. Barcewiczem na skrzypcach.

Nie zrażony mało pochlebnymi recenzjami po swoim kolejnym koncercie kompozytorskim w Wiedniu (8 lutego 1904 roku) poświęca się Karłowicz twórczości w dziedzinie jednego gatunku: poematu symfonicznego. W latach 1904-1909 powstało sześć poematów symfonicznych opus 9-14: „Powracające fale”, „Odwieczne pieśni”, „Rapsodia litewska”, „Stanisław i Anna Oświęcimowie”, „Smutna opowieść” oraz „Epizod na maskaradzie” dokończony po śmierci kompozytora przez G. Fitelberga. Dzieli swoje zainteresowania i siły pomiędzy muzykę i turystykę górską powracając w Tatry w roku 1902. Podnosi swoje kwalifikacje jako dyrygent biorąc udział na kursie dyrygenckim A. Nikischa w 1906 roku w Lipsku. W Berlinie 21 marca 1907 roku na koncercie kompozytorów Młodej Polski odbyło się prawykonanie „Odwiecznych pieśni”, ale kompozytor święci wielki triumf dopiero po koncercie 22 stycznia 1909 roku w Filharmonii Warszawskiej, na którym entuzjastycznie przyjęto „Odwieczne pieśni”.

Mieczysław Karłowicz osiedlił się na stałe w Zakopanem w roku 1907. Z Tatrami łączyła go od lat szczególna więź duchowa i piękno gór wywierało duży wpływ na jego twórczość. Kompozytor poznaje Tatry głównie w lecie, zdobywając nieosiągalne do tej pory szczyty. Oznakowuje nowe szlaki, robi doskonałe zdjęcia gór i opisuje swoje wędrowki publikując je w fachowej prasie. Jako doświadczony taternik wyrusza Karłowicz najchętniej w góry samotnie, ale zdając sobie sprawę z cychającego na taterników niebezpieczeństwa wraz z Mariuszem Zaruskim porusza konieczność utworzenia Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Karłowicz poznaje Tatry jak mało kto ze współczesnych mu taterników. Przywiązuje największą wagę do przeżyć estetycznych swoich osiągnięć w górach, a nie do ich sportowego znaczenia. Nauczył się jazdy na nartach na pierwszym kursie narciarskim prowadzonym przez Mariusza Zaruskiego i traktował tę nową umiejętność jako ułatwienie w poruszaniu się zimą po Tatrach, szkolił innych i został nawet wiceprezesem Zakopiańskiego Oddziału Narciarzy Towarzystwa Tatrzańskiego. W latach 1907-1909 odbywa wiele wycieczek narciarskich w zimie, początkowo w grupie, a następnie sam.

W czasie jednej z takich samotnych wędrowek 8 lutego 1909 roku, w drodze z Hali Gąsienicowej do Czarnego Stawu na zboczek Małego Kościelca zginął nasz bohater w lawinie śnieżnej. Na miejscu wypadku postawiono granitowy kamień z tablicą pamiątkową, przy której w rocznicę śmierci kompozytora składają kwiaty: turyści, narciarze, miłośnicy muzyki oraz miłośnicy krajobrazu Tatr, który tak pięknie ilustrował swoją muzyką, na zdjęciach i opisach literackich Mieczysław Karłowicz.

Zwłoki kompozytora pochowano na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Mieczysław Karłowicz pozostanie na zawsze w naszej pamięci nie tylko jako wybitny polski kompozytor, ale także jako wzór i ideał turysty górskiego. Jego wypowiedź: „Szanujcie ciszę i majestat gór” jest wcielana w życie przez prawdziwych turystów.

Piotr Świdorski

Klub PTTK Berlin im. Wojciecha Korfańtego zaprasza wszystkich na:

1. Otwarcie wystawy grafik i plakatów profesora Rosława Szaybo w Spiegelsalon – 14.08.13 o godz. 17.00 Friedbergstr.29, 14057 Berlin
2. Wspólny udział w akcji BBV – 48 Stunden Tour 24.08.13

Szczegóły pod numerem telefonu: 030/85727737 lub 0176/88493547

KSIEGOWOSC I DORADZTWO

Marek Mosiej

Wieloletnie doświadczenie w zakresie doradztwa i usług.

Usługi dla firm i osób fizycznych w zakresie:

- zakładania i prowadzenia działalności
- księgowość (§ 6 Abs. 4 StBerG) i prowadzenie korespondencji
- Existenzgründerberatung (Kaufmännisch)

* Adres i meldunek dla firm

* Nie świadczę usług prawnych

Müllerstr. 126a, 13349 Berlin-Wedding

Tel. 030 / 757 04 817

Kom. 0176 483 02 400

E-Mail: marekmsj@googlemail.com

Ponad 20 lat doświadczenia

Quadriga IFS

Sozität
für Immobilien
und Finanzservice

Tomasz Wrobel

Geschäftsinhaber / Versicherungsfachmann

1. Fachowe poradnictwo i pomoc dotycząca wszystkich formalności pobytów w Niemczech.
2. Check ubezpieczeniowy, niezależne sprawdzanie potrzeby i wysokości składek posiadanych przez Państwa ubezpieczeń.
3. Prawna pomoc w rezygnacji z niepotrzebnych i niekorzystnych umów.
4. Tanie ubezpieczenia zdrowotne, państwowe i prywatne (także bez możliwości nadpłaty).
5. Sprzedaż tanich mieszkań w Berlinie.
6. Poszukujemy osób do pracy.

Wexstraße 25, 10715 Berlin

Tel. 030 / 398 79 750 Fax: 030 / 398 79 751/-754

Mobil: 0172 384 84 92 ifs-wrobel@web.de

Deutsche
Rentenversicherung

Twój Partner

z 15-letnim doświadczeniem pracy w DRV

Fachowe poradnictwo i pomoc dotycząca wszystkich formalności związanych z DRV:

- Wyjaśnianie konta - Kontenklärung
- Podanie o rentę/emeryturę - Rentenantrag
- Transfer świadczeń do Polski i z Polski - Leistungstransfer wegen Umzug
- Wyrównanie roszczeń rentowych - Versorgungsausgleich

Szybko, fachowo, przystępne ceny z dojazdem do klienta.

Kontakt: Martin Kosecki - 0176 / 573 647 70

E-Mail: drv.martin@web.de

Adwokat

Lukas Gnosdorf, LL.M.

Specjalizacje:

- Prawo podatkowe, (deklaracje, księgowość reprezentowanie przed urzędami skarbowymi)
- Odzyskiwanie zasiłku na dzieci (Kindergeld) (z możliwością przejęcia kosztów przez Familienkasse)
- Wypadki samochodowe (odszkodowania)

Godziny otwarcia:

pon./wt./czw. 12⁰⁰ - 18⁰⁰

środa - zamknięte

piątek 12⁰⁰ - 16⁰⁰

Kreuzbergstr. 72
10965 Berlin

Telefon: 030/285 067 66 lub 0157 871 57 742

Telefax: 030 / 346 21 570

E-Mail: lukas.gnosdorf@gmx.de

ANWALTSKANZLEI

STEFAN SLABIK

Porady w języku polskim i niemieckim.
Szczególnie w kierunkach prawnych:

- prawo cywilne ogólne - Allgemeines Zivilrecht
- prawo pracy - Arbeitsrecht
- prawo cywilne i karne - drogowe
Verkehrszivil - und Verkehrsstrafrecht
- prawo ubezpieczeniowe - Versicherungsrecht

ADWOKAT SLABIK MÓWI PO POLSKU

Motzener Str. 51 W pobliżu S-Bahn S2
12277 Berlin Stacja Schichauweg ok. 300 m.

Tel. (030) 72 01 92 88

Fax: (030) 72 01 92 89

Mobil: 0179 / 395 03 27

E-Mail: raslabik@t-online.de

Mniej niż zero

„Proponuję, aby metodami operacyjnymi wzmocnić tendencję spadkową piosenki i wyeliminować ją z listy przebojów po dwóch-trzech tygodniach. Natychmiastowe wyeliminowanie jest także możliwe, jednak wprowadziłoby niepotrzebny rozgłos”. Taką notatkę podpisaną przez urzędnika MSW znaleziono w archiwach. Poważnie. Oto surrealistyczny obrazek Tamtych Czasów. No bo jak „wzmocnić tendencję spadkową”? Wysłać setki głosów na piosenki-konkurentki? Puścić plotkę, która obrzydzi utwór słuchaczom?

O co tak naprawdę chodziło, wyjaśni się za chwilę, na razie przeńmiemy się w czasie do późnej jesieni 1981 roku. To był okres zmian, w artystycznym życiu Jana Borysewicza i Andrzeja Mogielnickiego. Pierwszy pożegnał się z Budką Suflera, drugi także, zabierając z sobą Izabellę Trojanowską. Został producentem jej drugiego albumu i spędzał czas w Krakowie, gdzie płytę nagrywano. Chodził mu po głowie pomysł stworzenia nowoczesnego zespołu rockowego. Jednego muzyka już miał, utalentowany gitarzysta i kompozytor Janek Borysewicz, został ściągnięty do Krakowa nie tylko jako muzyk sesyjny. Postanowiono popracować nad repertuarem nieistniejącej jeszcze grupy. Był także chytry plan, aby wykorzystać „moce produkcyjne” drogiego bardzo studia, przyspieszyć prace nad albumem Izy, a „zaoszczędzony” czas, wykorzystać na własne nagrania.

Janek miał wtedy okres erupcji twórczej, opowiada Mogielnicki. Przynosił utwory i jeden był lepszy od drugiego. Numer, w numer. Praca wyglądała w ten sposób, że on grał

mi to, co wymyślił na gitarze i śpiewał. Robił to naprawdę dobrze. Nakreślały nas te spotkania. Do tego słuchaliśmy dużo nowej muzyki i przypasowywaliśmy to, co chcemy robić do tego, co dzieje się na świecie. No i właśnie jeden z kawałków Janka wydał mi się wyjątkowo staromodny, brzmiał nienowocześnie. Linia melodyczna była jednak na tyle fajna, że napisałem krótki tekst i nagraliśmy to. Zresztą z Jankiem w roli wokalisty. Nagraliśmy i odłożyliśmy, bo jakoś nie pasował do innych naszych piosenek „Minus 10 w Rio”, „Mała Lady Punk”. Był z innej bajki.

Ożywić go miała Nowa Krew. Napłynęła w postaci dwóch byłych muzyków Oddziału Zamkniętego: Pawła Mściślawskiego i Jarka Szlagowskiego. Nie podobało im się, że muszą na koncertach grać taki obciachowy utwór. Zaczęli go „uzdatniać”, aż przed występem, bodaj w Kaliszu, osiągnięto zadowalający efekt. Postanowiono nagrać nową wersję już z wokalistą Januszem Panasewiczem i rozbudowanym, charakterystycznym wstępem gitarowym Borysewicza. Ten wstęp tak zdominował resztę, że szukano sposobu, aby jakoś „złamać” silnie gitarowe brzmienie.

- *Może wykorzystajmy klawisz* - zaproponował Janek
- *I co będziesz woził klawisz na koncerty?* - zaproponował Mogielnicki.
- *To może ja bym zagrał na grzebieniu* - śpiewną mową z Olecka zaproponował Janusz.

Na głośne „Cooo???” Wyciągnął z tylnej kieszeni spodni grzebień, znalazł jakąś bibułkę i zagrał. I tak zostało.

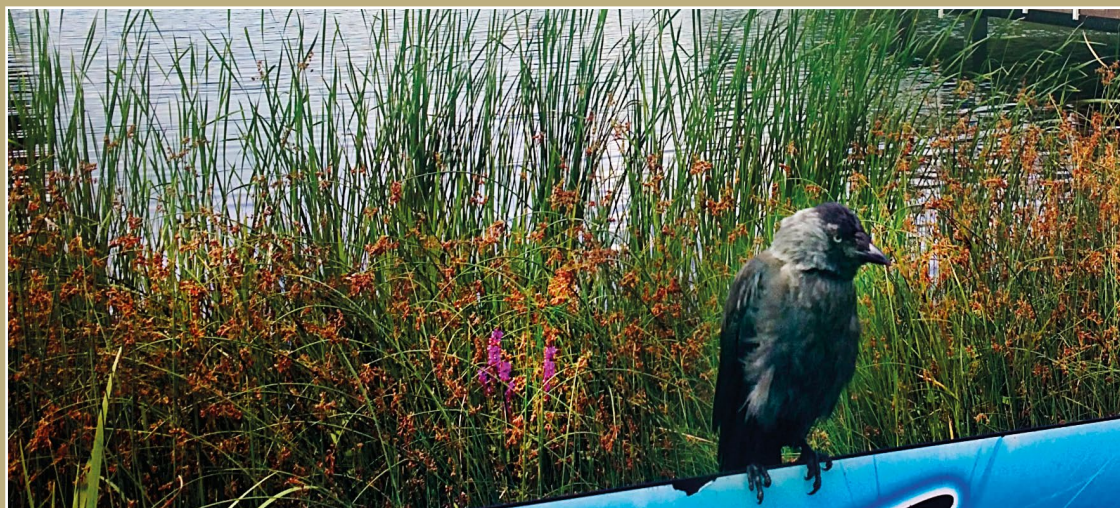
Poszło tak dobrze, że postanowiono wprowadzić inne jeszcze efekty specjalne. Na przykład okrzyki. Niestety, chłopcy dość niemrawo pokrzykiwali to Oooo! Oooo! Ooo! Ooo! Zniecierpliwiony Mogielnicki miał wtargnąć do studia, i spytać „co wyście k...a nigdy na meczu piłkarskim nie byli? O!O!O!O!” Wrzasnął, podał ton, reszta dołączyła i tak oto autor tekstu znalazł się na taśmie.

A jak było z tym groźnym dla bezpieczeństwa państwa tekstem? *Przeczytałem kiedyś żartobliwe filozoficzne opowiadanie, opowiada Mogielnicki, że człowiek w obecnej cywilizacji coraz mniej znaczy. A dlaczego? Między innymi dlatego, że nie da się już wywołać żadnej rewolucji, bowiem... wyasfaltowano ulice. Nie ma już bruku, z którego można by zbudować barykady. Tak to do mnie przemówiło, że o tym napisałem. A, że wydanie singla zbiegło się ze śmiercią Grzegorza Przemyka, że miał on „zdaną maturę na pięć”, że podobno koledzy śpiewali mu nad grobem tę piosenkę, zainteresowała się nią bezpieka. I mną przy okazji. Obserwowano mnie, odwiedził mnie dzielnicowy, dopiero kiedy się okazało, że tekst powstał lata przed śmiercią Przemyka, odpuszczono.*

Utwór „Mniej niż zero” wszedł na Listę Trójki 21.05.1983 roku i spadł z niej po trzynastu tygodniach. Marek Niedźwiecki zaklina się, że „w sposób naturalny”.

Adam Halber
„Angora” 48/2009

Zdjęcie miesiąca nadesłane przez naszego Czytelnika

„Oswojona kawka Czesio” - zdjęcie do redakcji przysłała pani Edwarda Szczepaniak

Zachęcamy Czytelników do nadsyłania swoich zdjęć.

Zamieszczając będziemy ciekawe ujęcia.

INNOWACJE

Według zestawienia Agito.pl w kategorii klawiatury dla graczy najczęściej wybieramy sprzęt w cenie ok. 300 PLN. W pierwszej trójce znalazły się produkty firmy Razer, Logitech i Mad Catz. „Ulepszona ergonomia klawiszy i zoptymalizowany pod kątem graczy design, silnik do tworzenia makr GHOST, zaawansowana technologia anti-ghosting, umożliwiająca stosowanie kombinacji składających się z dużej ilości klawiszy - właśnie takimi funkcjami kuszą graczy producenci” – komentuje Krzysztof Gulczyński, menadżer produktu Agito.pl.

Z routerem w łatwy sposób zbudujemy domową sieć komputerową. Tego typu urządzenia zazwyczaj nie zachwycają wyglądem – po konfiguracji chowamy je w niewidocznym miejscu. ASUS przełamuje tę konwencję linią routerów Black Diamond, które cechuje elegancki design. Nowością z tej serii jest bezprzewodowy RT-N14U, który nie tylko dobrze się prezentuje, ale wyróżnia się atrakcyjną ceną i funkcją AiCloud, do tej pory dostępną jedynie w wyższych modelach.

Wino w puszkach od Ball Packaging Europe podbija brytyjski rynek. Jako pierwsze wina marki Wild Pelican w puszkach mogą spróbować Brytyjczycy. Puszkki do wina z certyfikatem chronionej jakości trunku wyprodukowała firma Ball Packaging Europe. Białą i czerwoną wersję „Dzikiego Pelikana” można kupić w smukłych puszkach typu slim o pojemności 200 mililitrów. Aluminiowe opakowania wyróżniają się eleganckim matowym lakierem oraz kolorowym kluczykiem.

Na puszkach widnieje znak „Protected Quality” („Chroniona Jakość”), który świadczy o tym, że opakowanie spełnia wypracowane przez firmę Ball najwyższe standardy przechowywania wina. Wyprodukowana z myślą

o winie puszka zapobiega jakimkolwiek kontaktowi napoju ze światłem i tlenem.

Bakteriobójcza skuteczność parownicy SC 1.020 potwierdzona przez Instytut Higieny i Zdrowia Publicznego Uniwersytetu w Bonn. Na zlecenie Alfred Kärcher GmbH & Co. KG, przeprowadzono badania dotyczące skuteczności parownicy SC 1.020. Ba-

danie, które zrealizowali badacze z Instytutu Higieny i Zdrowia Publicznego Uniwersytetu w Bonn, stanowi jeden z elementów zaktualizowanych standardowych metod Stowarzyszenia Higieny Stosowanej oraz Niemieckiego Towarzystwa Higieny Szpitalnej.

Potwierdzono, iż parownica SC 1.020 zabija bakterie najczęściej występujące w domu, takie jak gronkowiec złocisty i kałowe bakterie paciorkowca jelitowego na domowych powierzchniach winylowych. W szczególności podczas symulacji normalnego użytkowania w warunkach czystych (np. uprzednio odkurzonych powierzchni), naukowo potwierdzono skuteczność bakteriobójczą na poziomie 99,99 procent.

W ofercie sklepu internetowego firmy SteelSeries właśnie pojawiła się najbardziej konfigurowalna mysz, jaka kiedykolwiek trafiła na rynek - SteelSeries Sensei. Cenę urządzenia, które zostało zaprojektowane we współpracy z najlepszymi zawodnikami z czołowych zespołów e-sportowych, ustalono na 89,99 Euro.

MX-KATANA to ultracienkie dyski SSD opracowane na podstawie innowacyjnych rozwiązań, które mają przede wszystkim sprawdzić się w zastosowaniach mobilnych. Ma to zapewnić im nieporównywalnie wysokie transfery danych.

Mamy dobrą wiadomość dla osób prowadzących aktywny tryb życia. Idealne na trening, rower i do biegania, superlekkie, bezprzewodowe słuchawki Plantronics BackBeat GO. BackBeaty ważą zaledwie 13 gramów i są tak niewielkie, że łatwo zmieścić je nawet w najmniejszej kieszonce. Połączone są płaskim nieplączącym się kablem. Wszystko to

sprawia, że są szalenie praktyczne w użytkowaniu i łatwe do przenoszenia. Z odtwarzaczem muzyki słuchawki łączą się bezprzewodowo i dlatego są bardzo użyteczne podczas treningu, dostarczając przy tym pełny dźwięk stereo. Więcej na <http://www.plantronet.net/>

Oferty motoryzacyjne Sprzedajemy.pl na WP.pl. Wirtualna Polska we współpracy z serwisem Sprzedajemy.pl udostępniła swoim użytkownikom sekcję ogłoszeń motoryzacyjnych. To kolejny etap rozwoju serwisu Sprzedajemy.pl, który w ubiegłym roku nawiązał podobną współpracę z portalami Dziennik.pl i dlaStudenta.pl. Od teraz użytkownicy WP.pl będą mogli szybko i łatwo korzystać z dynamicznie rozwijającej się sekcji motoryzacyjnej dostępnej pod adresem ogłoszenia - wp.pl/motoryzacja.

Integracja z jednym z największych portali internetowych to kolejne wyzwanie, które z pewnością pomoże trafić do nowych odbiorców zainteresowanych sprzedażą lub kupnem używanych samochodów, motocykli oraz części.

MAXYMALNA nowość od Lay's

Innowacja w chipsach, jakiej jeszcze nie było! Dla wszystkich smakoszy chipsów marka Lay's przygotowała MAXymalną niespodziankę! Pod koniec maja na rynku pojawiła się pełna nowość - Lay's MAX. To najgrubsze chipsy na rynku, wyjątkowo intensywne w smaku i o wyjątkowym, maksymalnie pogiętym kształcie. Krojone z prawdziwych ziemniaków.

Intensywne nasycenie mieszanką przypraw, grubość oraz specjalny kształt sprawiają, że smak Lay's MAX jest wyjątkowo głęboki i wyrazisty. Dostępne są trzy warianty smaku: Grillowany Kebab, Ser & Zielona Cebulka i Czerwona Papryka.

Nowe chipsy można kupić w małych, 28-gramowych paczkach oraz większych opakowaniach po 70 i 140 gramów.

pressOffice

OGŁOSZENIA DROBNE

- ▶ Chcesz mieć ponad 30 polskich kanałów TV w domu? Bez anteny i kabla? Już od 16,95 €/mies. Skontaktuj się z nami. Tel. 01520 2070733
- ▶ Aktor i reżyser przygotowuje do egzaminów wstępnych do szkół aktorskich w Polsce i Niemczech. Tel. 0175 93 605 63
- ▶ Zespół muzyczny poszukuje pomieszczenia do ćwiczeń. Suchego z toaletą, od 30 m² do 50 m². Do całonocnego użytkowania, od poniedziałku do niedzieli. W dzielnicy Reinickendorf/Wedding. Cena za pomieszczenie: 150/200 €. Kontakt: 0177 83 81 167
- ▶ Udzielam lekcji gry na gitarze Innowatywna metoda nauczania! Jeśli chcesz się szybko uczyć i równocześnie zaoszczędzić wiele kosztów napisz albo zadzwoń: mguitar@freenet.de 030 551 479 44 oder 0177 415 96 49 Pierwsza lekcja bezpłatna! www.gitarrenunterricht-berlin-gaworek.de
- ▶ Strojenie pianin. Tel 030 452 76 61
- ▶ Lekcje gry na gitarze! Udziela Legenda Polskiego Rocka Leader Zespołu „BANK” Piotr Iskrowicz. Kontakt: 0152 13058755
- ▶ Kursy komputerowe dla SENIORÓW - „obsługa komputera”. Po kilku spotkaniach nie będziesz musiał prosić wnuczka aby włączył komputer lub wyszukał coś dla Ciebie w internecie. Wszelkie informacje pod: kom. 0157 749 163 03
- ▶ Serdecznie zapraszamy wszystkich polskich twórców, artystów, muzyków oraz miłośników muzyki na spotkania do „Pierogarni” w każdy czwartek od godz. 18.00, Turiner Straße 21, 13347 Berlin-Wedding
- ▶ Doradztwo, księgowość, sprawy urzędowe Marek Mosie. Tel. 030 757 048 17 Mobil: 0176 483 02 400
- ▶ Opróżnianie mieszkań, piwnic, strychów w każdy dzień tygodnia – szybko i solidnie. Tel. 030 / 6120-9021 Mobil: 0163 668 72 08
- ▶ Stolarz podejmie każdą pracę z zakwaterowaniem od zaraz, także przy płytach gipsowych i malowaniu. Tel +48 500 784 255
- ▶ Mieszkam w Berlinie i podejmę się pracy jako pomoc domowa lub opieka, towarzyska osoby starszej. Sprzątanie lub opieka nad dzieckiem. Mam 59 lat, prawo jazdy, wspaniale gotuję i piekę ciasta. Wesoła komunikatywna, optymistka. Telefon: +48 609 356 656
- ▶ Szukam pracy w Zakładzie Pogrzebowym, Domu Pogrzebowym lub prosektorium w zakresie profesjonalnego przygotowania zwłok do pochówku. Jako certyfikowany specjalista wykonuję następujące usługi: kosmetyka pośmiertna, wizaż pośmiertny, toaleta pośmiertna (dezynfekcja i zabezpieczanie zwłok), ubieranie zwłok, tanatoplastyka. Szczegółowe informacje telefonicznie lub przez e-mail. Tel. +48 667 069 278 e-mail: pawel_lysek@wp.pl
- ▶ Hydraulik z długoletnim doświadczeniem szuka nowych zleceń. Rachunek, narzędzia, transporter. Dobra znajomość języka niemieckiego. Telefon: 0152 119 327 37
- ▶ Poszukuję mieszkania 2.5 pok. lub większego dla rodziny, oboje z mężem pracujemy więc z opłatami nie będzie problemu. Proszę o kontakt po godz.16.00, tel. 015215484299
- ▶ Witam, jesteśmy parą, szukamy mieszkania legalnie wynajmowanego z meldunkiem. Może być to kawalerka lub mieszkanie 2-pokojowe. Obydwoje pracujemy. Telefon: 0152 137 62 35 Witam, mam pokój do wynajęcia na Spandau U7 Siemensdamm – tel. 0151 665 559 40
- ▶ Segment z prawdziwego drzewa (orzecz laskowy, farba cognac) w bardzo dobrym stanie jest do sprzedania. Składa się z czterech części. Ogólne wymiary: szerokość całego 3,22 m, wysokość 2,37 m, głębokość 0,65 m. Pojedyncze części: część 1- 90 cm, część 2 - 60 cm, część 3 - 86 cm, część 4 - 86 cm. Telefon: 0176 811 71 14
- ▶ Witam, poszukuję nauczyciela gry na pianinie na 2 godz. w tygodniu do dwójki dzieci w dzielnicy Berlin Wartenberg. Zainteresowane osoby proszę o kontakt: 0152 252 063 88
- ▶ Avon - kosmetyki do pielęgnacji ciała, urody, makijażu. Perfumy dla Ciebie i Niego. Zapraszam: 0160 959 556 28
- ▶ Paznokcie żelowe, przedłużanie, dopielnianie. Szczegóły pod numerem tel.: 0160 959 556 28

GROTA SOLNA

“Salzcity”

www.salzcity.de

 Transport zmarłych do Polski
tel: 0048 607 152 668
www.zakladpogrzebowy24.pl
Witwicka Zakład Pogrzebowy od 1972

www.dj-skj.de
dj-skj@gmx.de
DJ - Skj Mobile Disc Jockey
gra najlepszą muzykę każdego pokolenia
Muzyka dla Wszystkich
Dj für jeden Anlass
tel. 0157 355 120 79

Szukasz dodatkowego zarobku ?

- masz doświadczenie w marketingu -

- nie boisz się kontaktu z ludźmi -

Skontaktuj się z Nami. Wyślij do Nas swoje CV.

Adres do kontaktu: gazeta@poloniaberlin.de

Schulze & Partner
BIURO RZECZOZNAWCZE

Robert Debicki

niezależny rzeczoznawca
pojazdowy certyfikowany
przez PersCert TÜV Rheinland

Tel.: 030 - 499 13 022
Fax: 030 - 499 13 023
Mobil: 0178 / 5100 698

- ocena szkód po wypadku dla niemieckich i polskich ubezpieczalni / Gutachten
- ocena wartości pojazdu
- oględziny u klienta
- wyceny motocykli
- dla poszkodowanych bezpłatne wykonanie wyceny!

Exerzierstr. 12 · 13357 Berlin-Wedding

E-Mail: kfz_sachverstaendiger@t-online.de - Homepage: www.schulze-gutachter.de

Autogas - Systeme

PROMOCJA - darmowa diagnoza Waszego systemu gazowego !!! Naprawa, serwis, montaż instalacji LPG - solidnie i profesjonalnie !!! Przygotowanie do przeglądu technicznego - naprawy wszystkich marek aut !!!
10% RABATU na naprawy dla czytelników "PoloniaBerlin"

Telegrafenweg 21
13599 Berlin Spandau (Haselhorst)
Telefon: +49 (030) 451 92 00
www.autogas-systeme.de
E-Mail: info@autogas-systeme.de

Autoservice-Victor

Kompleksowa naprawa samochodów
- Inh. Jarosław Nowosiak

Mobil: (0151) 20127939
Tel.: (030) 40394877

Telegrafenweg 21, 13599 Berlin Tel.: (030) 47360911

strona na Facebooku

Kompleksowy serwis samochodów osobowych i transporterów:

- mechanika samochodowa
- blacharstwo samochodowe
- lakiernictwo samochodowe
- diagnostyka komputerowa
- serwis klimatyzacji
- wulkanizacja
- serwis, montaż i legalizacja instalacji LPG
- przeglądy techniczne TÜV,
- wymiana szyb - **spytaj o udział własny**

GWARANTUJEMY:

- profesjonalną i skuteczną naprawę twojego samochodu
- konkurencyjne ceny świadczonych usług
- miłą i przyjazną klientowi obsługę, która pomoże i doradzi
- szybkie i terminowe wywiązywanie się ze zobowiązań

MÓWIMY PO POLSKU

RZECZOZNAWCA SAMOCODOWY

MIAŁEŚ WYPADEK W NIEMCZECH LUB W POLSCE

Skorzystaj z Twojego prawa wybrania niezależnego rzeczoznawcy

- * Ocena szkód po wypadku / Gutachten
- * Ocena wartości pojazdu
- * Bezpłatne wykonanie wyceny
- * Oględziny u klienta
- * Zgłoszenie szkody w ubezpieczalni

Dipl. Wirtschaftsjurist Dariusz Massel
certyfikowany rzeczoznawca przez PersCert TÜV Rheinland

Lindenufer 17, 13597 Berlin Tel. 030 / 50 34 86 82
E-mail: massel-sv@gmx.de Funk (D2) 0172 / 978 68 15

AUTOSERVICE DAREK

Lützowstr. 107-112 10785 Berlin

Tel.: 030 / 261 81 22

Mobile: 0163 755 35 22

Mail: autoservicedarek@web.de

Fax: 030/257 98 704

Autoreperaturen alle Marken, HU, AU, Elektrik, Karosserie und Lackschäden

Inh. Dariusz Doba

KFZ & Karosseriebaumeisterbetrieb
G. Pollmann

Inh. Robert Schindler

Autoservice

Walderssestr. 4-6 13407 Berlin

Tel. (030) 40 39 77 25

Fax: (030) 40 39 77 27

Inspektionen
HU, AU
Reifen
Unfallschäden
Lackierungen
Auspuff
Ölwechsel
Bremsen
Glasschäden
Stoßdämpfer

HOROSKOP

Baran:

Sierpień będzie dla Ciebie pełen pracy i różnego typu wyzwań. Pamiętaj jednak, aby się nie przemęczać. W sferze uczuciowej możliwe będą spięcia i nieporozumienia - głównie w drugiej połowie miesiąca. W kwestii zdrowotnej postaraj się zwrócić uwagę na płuca i oskrzela.

Byk:

W tym miesiącu trzeba będzie spróbować pogodzić sprawy zawodowe z rodzinnymi. Osoby Tobie bliskie mogą czuć się zaniebrywane. W kwestii uczuć możliwe będą liczne propozycje spotkań towarzyskich. Dobrze, aby osoby samotne wykorzystały szansę.

Bliznięta:

Miesiąc od samego początku do końca będzie przebiegać pracowicie. Możliwe jakieś zlecenia, dodatkowe obowiązki. Warto również w tym czasie poszerzyć swoje horyzonty - zapisać się na kurs czy też szkolenie. W zdrowiu staraj się kontrolować swoje ciśnienie.

Rak:

Sierpień dla wszystkich Raków przebiegnie bardzo korzystnie. Energia, kondycja, poczucie humoru - nie opuści Cię o krok. W miłości możesz oczekiwać stabilizacji i mile spędzonych chwil. Warto również zagrać na loterii czy wziąć udział w konkursie - szykuje się wygrana!

Lew:

W tym miesiącu nabierzesz wiary w siebie i własne możliwości. Dzięki temu z łatwością zrealizujesz swoje cele i zamierzenia. Zarówno w miłości, sprawach zawodowych, jak i finansowych możesz spodziewać się stabilizacji. W zdrowiu popracuj nad własną kondycją.

Panna:

Na przestrzeni 31 dni poczujesz się z pewnością atrakcyjnie i pociągająco. Pozytywnie ukazuje się Twoja sfera uczuć. Kwestia finansowa i zawodowa nie powinna sprawiać większych problemów. Zwróć jednak uwagę na dokładniejszą analizę dokumentów, umów, które wpadną w Twoje dlonie.

Waga:

Kwestia uczuć będzie dla Ciebie w tym miesiącu dosyć ważna. Pamiętaj, że aby osiągnąć stabilizację w tej sferze - trzeba działać. Miłość sama nie zapuka do Twoich drzwi, a związek sam z siebie nie przetrwa - trzeba go pielęgnować. Finanse, praca, zdrowie bez większych zastrzeżeń.

Skorpion:

Staniesz przed ciężkimi wyborami zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym. Czekają Cię liczne propozycje spotkań towarzyskich. Sęk jest w tym, abyś potrafił je wykorzystać. W zdrowiu możliwe będą lekkie bóle i zawroty głowy. Pamiętaj o odpoczynku.

Strzelec:

Większość problemów, konfliktów i nieporozumień będą Ciebie omijać szerokim łukiem. Z łatwością będziesz nawiązywać nowe kontakty i znajomości, które mogą w przyszłości okazać się przydatne. W finansach warto zapanować nad swoim budżetem. Sfera uczuć bez zmian.

Koziorożec:

Sierpień z pewnością nie będzie korzystny w sprawach formalnych i urzędowych. Warto więc odstawić je na dalszy plan, a jeśli to nie jest możliwe - skonsultować się z osobą Tobie bliską i zaufaną. W miłości i finansach nie powinno wydarzyć się nic szczególnego.

Wodnik:

Sierpień będzie dla Ciebie jednym z najbardziej pracowitych miesięcy w tym roku. Jeśli więc nie zaplanowałeś sobie urlopu, to możliwy będzie brak czasu na odpoczynek. W miłości to czas pełen romansów i flirtów. Zdrowie nie powinno sprawiać żadnych problemów.

Ryby:

W tym miesiącu ważna dla Ciebie powinna być kondycja. Warto więc może rzucić swoje stare przyzwyczajenia. Sprawy zawodowe mogą przynieść niebawem masę zmian dobrze rokujących na przyszłość. W kwestii uczuć spróbuj walczyć z nudą i monotonią.

UŚMIECHNIJ SIĘ...

Student opowiada koledze wrażenia z wakacji:

- Szkoła, że tego nie widziałeś. Jechałem na słońcu, a obok mnie dwa lwy...
- I co dalej? Co dalej?!
- Musiałem zejść z karuzeli...

Alojz skończył robotę, ale nie chciało mu się dźwigać łopaty, więc zostawił ją na podszymbiu, a na łopacie napisał: „Francik, weź mi na wierzch łopata, bo żech jej zapomniał”. Następnego dnia zjeżdża na dół, łopata dalej stoi, a obok napis: „Alojz, nie gorsz się, ale ja jej nie widział”.

Płynął Niemiec, Francuz i Polak przez ocean łódeczką. Spotykają złotą rybkę, która mówi, że spełni ich życzenia (jedno dla każdego).

Niemiec mówi:
- To ja bym chciał wrócić do swojego domu.
Po chwili Niemiec zniknął.

Kolej Francuza:
- To ja chcę być na plaży, gdzie jest dużo kobiet no wiesz topless itd.

Francuz zniknął.
Kolej Polaka:
- To ja chcę kielbasę i tamtych dwóch z powrotem!

Stoi szesnaście blondynek przed kinem.

Za czym czekają?

Za jeszcze dwoma bo film jest od osiemnastu.

Siedzi Szkot i płacze.
Przechodzi obok jego sąsiad i pyta:
- Czemu płaczesz?
- A bo mi się ząb w grzebieniu złamał?
- I to taki wielki powód do płaczu?
- To już był ostatni...

W szkole pani podała zadanie domowe, które należy wykonać: napisać opowiadanie zawierające zdanie „matka jest tylko jedna”. Następnego dnia Jasiu opowiada:
- W domu była impreza, mama wysłała mnie do lodówki po dwie butelki wódki, a ja wołam z kuchni „matka! jest tylko jedna”.

Facet pyta strażaka:

- Dlaczego już pan odjeżdża? Przecież jeszcze pan nie ugasił całego pożaru!
- Niech się pan z pretensjami zgłasza do mojego komendanta! Ja chciałem pracować na całym etacie, a on dał mi tylko pół...

Przychodzi Jasiu do szkoły i pani go pyta:

- Jakie znasz żywioły Jasiu?
- Woda, ziemia, ogień i wódka
- Dlaczego wódka?
- Bo gdy tato przychodzi do domu, to mama mówi „a ten znowu w swoim żywiole”

KRZYŻÓWKA

WINNICZEK	ZWIERZĘ ZJADAJĄCE LUDZI	3	1000 WATÓW WIEŻA MECZETU	17	SZEF JUHASÓW CIERPIENIE	ZWIERZĘ ŻYJĄCE W TATRACH	MURZYŃ, WĘDROWAŁ ZE STASIEM I WIEL	NIMFA WODNA OGRÓD ZOOLOGICZNY	NACZYŃNIE Z ATRAMENTEM	6								
						NAJWYŻSZY SZCZYŁ FILIPIN		7		11								
	DROGA W MIĘŚCIE					REGULUJE PRZEBIEG PROCESÓW ŻYCIOWYCH		16	WZMACNIA GŁOS NA STATKU	EGZEMPLARZ NA POKAZ								
	WIELKI RZĘBIAZ WŁOSKI	13			4													
			ZJEDNO-CZENIE PAŃSTW			14	18	CZEŚĆ WIELKIEJ ENCYKLOPEDII										
JEDEN Z PTAKÓW	NIE JE MIĘSA						UCZENIE SIĘ	2	9	12								
				19	IMIĘ GIŁOWSKIEJ			JADŁO-DAJNIA										
15	ZAŁOŻYŁE SŁYŃNA GALERIE W LONDYNIE		GRUPA NAJLEPSZYCH ZAWODNIKÓW				8	MUZYKA, KTÓRA POWSTAŁA PRZED LATY W USA	1									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

Rozwiązania prosimy przysłać pod adres: PoloniaBerlin, Barfussstraße 11, 13349 Berlin, z dopiskiem: „Krzyżówka”. Za prawidłowe rozwiązania czekają na Państwa atrakcyjne nagrody. Za rozwiązanie krzyżówki z nr. 27 nagrody otrzymują: Beata Mionskowska, Mateusz Rebski.

After Blues & Agnieszka Twardowska w berlińskim House Of Live

Długo oczekiwany występ szczecińskiej grupy After Blues, mającej na swoim koncie długoletnią współpracę z takimi gwiazdami polskiego bluesa jak Mira Kubasińska czy Tadeusz Nalepa, odbył się 18 maja w berlińskim klubie House Of Live z okazji „Wspomnień o rock and rollu” i wystawy zdjęć Marka Karewicza, zorganizowanej przez stowarzyszenie rockinberlin.pl.

Leszek Piłat (gitara basowa, perkusja, śpiew) i Waldemar Baranowski (gitara solowa) to zgrany i doświadczony duet. Każdy z nich jest wirtuozem swojego instrumentu. Na początku koncertu wykonali kilka piosenek, które zaśpiewał Leszek Piłat. Zgromadzona, wybredna publiczność Berlina, rozpieszczana zwłaszcza w latach osiemdziesią-

tych przez najlepsze polskie grupy rockowe, zasmakowała znowu polskiego bluesa. I to w takim wykonaniu.

Absolutny punkt kulminacyjny wieczoru, trwającego w sumie ponad cztery godziny (!), miał jednak dopiero na-
dejsz, ale... nie uprzedzamy wypadków!

Kilka tygodni temu dowiedziałem się, że After Blues ma przyjechać do Berlina z nową wokalistką – Agnieszka Twardowska. Zaczęłem przeszukiwać archiwa internetowe i natknąłem się na jej kilka ciekawych nagrań z koncertów. Podczas analizy tych materiałów nie mogłem oprzeć się wrażeniu, że słyszę doświadczoną, dobrze wyszkoloną i dojrzałą piosenkarkę. Kiedy na scenie pojawiła się mło-

dziutka (20 lat) uroczą dziewczyną nie bardzo mogłem sobie wyobrazić, jak ten głos z nagrań może do niej pasować. Ale gdy zaczęła śpiewać, kolejny raz potwierdziła się stara tajemnica: żeby śpiewać, trzeba mieć głos, wrażliwość, świetny słuch i wysoki iloraz inteligencji. Niestety, wszystkie te walory musi człowiek dostać od Boga, nie można się ich po prostu nauczyć. NIGDZIE! A ponadto śpiew musi sprawiać przyjemność – nie tylko śpiewającemu!

Agnieszka Twardowska posiada zewnętrzną urodę, której pozazdrościć mogłyby jej największe „gwiazdy” show-biznesu. Sposób, w jaki operuje głosem, jak interpretuje tekst, jak kontroluje dynamikę i vibrato, wskazuje na ogromną muzykalność i inteligencję, odzwierciedlającą się w intuicji artystycznej, jaka zdarza się bardzo rzadko. Jej głos jest dojrzały, klarowny i ciepły we wszystkich rejestrach, intonacja pewna, a dykcja wprost perfekcyjna. Sposób śpiewania bez naleciałości, niezmanierowany, wręcz naiwny, a jednak przemyślany i dojrzały, pochłania słuchacza od pierwszych dźwięków. Soulowe podejście do interpretowanego materiału stanowi odświeżenie i wzbogacenie piosenek, które śpiewa. Agnieszka śpiew sprawia wiele radości i tę radość przekazuje widowni. W świetle reflektorów scenicznych dziewczyna przeobraża się w prawdziwą gwiazdę, a po koncercie jest miła, przystępna, cierpliwie podpisuje krążki CD i rozmawia z fanami. Zdaje sobie sprawę, że musi nad sobą pracować, ale to właśnie ta jej świadomość napawa mnie optymizmem, jeśli chodzi o jej dalszy rozwój.

Publiczność Berlina nie chciała rozstać się z After Blues – musieli bisować, a Agnieszka Twardowska wykonaniem piosenki „Czarno-czarny film” (Loebl/Nalepa) wprowadziła widownię w ekstazę. Obecni na koncercie Marek Karewicz i Wojciech Korda (oraz kilku „ludzi z branży”) nie kryli swojego zachwytu osobowością naszej młodej „Lady Blues”.

Podczas gdy Niemcy nadal szukają swojej supergwiazdy, Polska taką supergwiazdę JUŻ MA! Nie waham się postawić Agnieszki Twardowskiej w jednym rzędzie z najbardziej znanymi i uznanymi wokalistami. Czekamy niecierpliwie na kolejny album z nowymi piosenkami i trzymamy kciuki, żebyśmy mogli jej wnet posłuchać – nie tylko na koncertach i nie tylko w Berlinie.

Bartek Bukowski

Na kajaki nie tylko na Mazury

Splyw kajakowy piękną trasą w centralnej Polsce? Jeśli masz ochotę na kontakt z naturą i lubisz wodę - wybierz się nad Rawkę. Spływy kajakowe to jeden z najciekawszych sposobów spędzania czasu nad wodą i jednocześnie świetny pomysł na zwiedzanie okolicy. Najczęściej na spływy wybieramy się latem, kiedy pogoda dopisuje i można bez przeszkód pływać po najpiękniejszych polskich rzekach i jeziorach. Trasy popularnych spływów kajakowych wiodą zwykle przez te same szlaki – są to spływy Czarną Hańczą, Rospudą, Krutynią itp. Ale miłośnicy kajaków wcale nie muszą jechać na Mazury, żeby wybrać się na spływ. W centralnej Polsce także są piękne szlaki, choćby takie, jak spływ Rawką.

Rawka to rzeka płynąca w centralnej Polsce, największy dopływ Bzury. Jest to nizinna rzeka, przepływająca przez malownicze okolice, objęte ochroną rezerwatową (rezerwat przyrody Rawka). Jej koryto prowadzi przez pastwiska, łąki, trzcinie, tereny podmokłe, lasy, gęste zarośla. Urozmaicona jest także linia brzegowa – znajdziemy tu zarówno płaskie, piaszczyste brzozy, jak i wysokie skarpy. Podczas pobytu nad Rawką można podziwiać nie tylko piękną roślinność wzdłuż koryta rzeki, ale także spotkać jej stałych mieszkańców – ryby, żaby, zaskrońce, jaszczurki, węże, a nawet raki. Nad Rawką żyją również bobry.

Piękna okolica i spokojny bieg rzeki zachęcają, by właśnie w to miejsce wybrać się na niedzielny spływ kajakowy z całą rodziną. Trasa spływu „Kajakowa Rawka” ma długość około 10 km i przebiega przez takie miejscowości jak Bolimowska Wieś, Pod-sokołów, Sokołów, Lasionna, Kępszyce. Jest tak przygotowana, że w spływie mogą wziąć udział nie tylko dorośli, ale i dzieci powyżej 4. roku życia. To też świetne miejsce dla osób, które nigdy nie próbowały swoich sił w kajaku – uczestnicy spływu płyną rekreacyjnym tempem, podziwiając po drodze piękno okolicy.

„Kajakowa Rawka” to spływ o tyle atrakcyjny, że nie wymaga dalekiego dojazdu. Jeśli mieszkasz w Warszawie lub Łodzi, od Rawki dzieli cię jedynie 70 km, a to dystans, który można bez problemu pokonać w ciągu godziny, jadąc autostradą.

Spływ Rawką to jeden z wielu pomysłów na spływy w centralnej części Polski. Jedno- i wielodniowe spływy kajakowe można zorganizować także w okolicach Łodzi czy Warszawy np. na Piłicy lub Bzurze. Między Dworem Mazowieckim a Płockiem możliwy jest także spływ Wisłą – w tym miejscu zachowany jest naturalny, dziki krajobraz, co dodatkowo podnosi atrakcyjność spływu. Ponadto wybierając się w tę trasę możemy zwiedzić takie zabytki jak twierdza w Modlinie czy bazylika w Czerwińsku, której pochodzenie sięga XII wieku. Jeśli i tego nam będzie mało – w centralnej Polsce spływać można Grabią, Widawką, a także Wartą.

Spływ kajakowy jedną z mniejszych rzek w centralnej Polsce może być niezłym treningiem przed wakacyjnym, dłuższym wyjazdem na kajaki. Ale może też być po prostu jednodniową przygodą i sposobem na poznanie nowych ludzi, którzy tak jak my lubią aktywnie spędzać czas.

Informację przygotował: Sporteusz.pl

IMPRESSUM

POLONIA
BERLIN

Bezpłatny miesięcznik
informacyjno-ogłoszeniowy

Założyciel: Dipl.-Ing. Peter Gnosdorf

Wydawca: **Harald Alexa**, Barfusstraße 11, 13349 Berlin, Tel. 030 / 770 063 44 Fax: 030 / 770 063 44
Bankverbindung / Rachunek bankowy: Postbank: Kontonummer: 0152 163 809 BLZ: 700 100 80
Redakcja / Die Redaktion: **Marcin Rebekowicz**, E-Mail: gazeta@poloniaberlin.de
Internet: <http://gazeta.poloniaberlin.de> <http://poloniaberlin.de>

Cennik reklam ramkowych na stronie: <http://gazeta.poloniaberlin.de> Wielkość modułu: minimum 9,5 cm x 2,9 cm
Rabaty: 3 emisje 5%, 6 em. 10%, 12 em. 15% Reklamy przyjmowane są do 15 każdego miesiąca z dowodem wpłaty. Za opracowanie graficzne – dodatkowa opłata.
Pliki należy dostarczać e-mailem pod adres: <http://gazeta.poloniaberlin.de> w następujących formatach:
PDF w wersji 4.0 z jakością do druku offsetowego (press quality). TIF CMYK 300 DPI z wyglądzeniem krawędzi.
TIF 450 DPI bez wyglądzenia krawędzi (większa ostrość tekstów). CDR (nie wyższy niż X3), wszystkie czcionki.

OGŁOSZENIA DROBNE

DO 25 STŁÓW 15 €,
ZA KAŻDE DODATKOWE SŁOWO 0,50 €
Poczta elektroniczna:
E-Mail: gazeta@poloniaberlin.de

MARKETING

Harald Alexa
Tel. 030 / 412 44 28
Kom. 0177 83 81 167
h.alexa@gmx.de

Dariusz Stańczyk
Kom. 0151 294 182 60
ddarion@gmail.com

DESIGNER

Sam zrozumiesz, że warto...

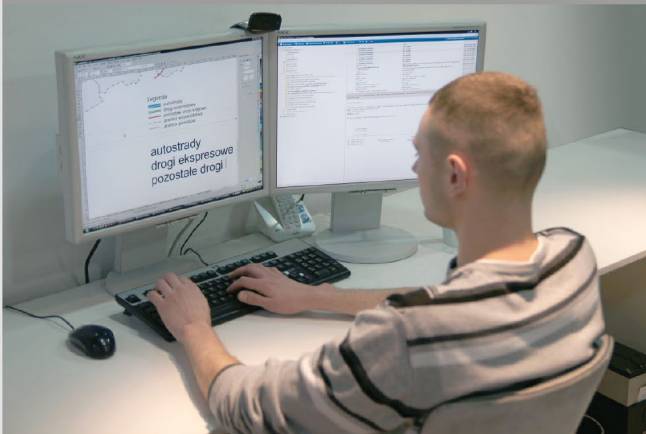
nowoczesne zaplecze produkcyjne

renomowany sprzęt do druku w formacie B1

terminowy druk najwyższej jakości

projektowanie graficzne na miejscu

Sam sprawdź ...

Kompleksowa obsługa od projektu do druku:

- doświadczony personel chętnie wyjaśni i doradzi
- wykonamy zdjęcia, zaprojektujemy grafikę
- wydruki próbne ukażą końcowy efekt przed drukiem
- najwyższa jakość druku zapewni oczekiwany efekt
- całość otrzymasz oczywiście na czas, bez obaw ...

Zapraszamy do sklepu online 24/7

www.drukarniaszczecin.pl